

Indian Opinion

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 21—Vol. LIX.

Friday, 2nd June, 1961

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR CENTS

That Visit To Pretoria

Mr. Kajee Acting As "Individual"

IN a statement issued during the week the Natal Indian Congress comments on the decision of Mr. A. S. Kajee, one of the leaders of the Natal Indian Organisation, to accept the Government invitation to attend the State Ceremony inaugurating the Republic

"There is no section of the Indian people in South Africa that is able to show any sympathy for the Broederbond Afrikaaner Nationalist Republic. Mr. Kajee's action will find no echo among any body of Indians. We have no cause for joining in the celebrations ushering in a Baaskap Republic. Thirteen years of Nationalist rule have proved to be thirteen years of mounting Nationalist oppression of the non-white people, including the Indian people.

"Even at this late hour, the Nationalist Party Government is turning a deaf ear to the growing volume of voices putting forward an answerable case for the calling of a National Convention so that government in our country may be based upon the consent of the people.

"The intransigence and granite-like stubbornness of Dr. Verwoerd and his colleagues in driving our peoples inexorably towards disaster is epitomised in the realisation of a Broederbond Republic. No Indian, in full possession of all his faculties, can participate in the celebrations, even to the extent of merely attending the State function. Let South Africa and South Africans understand that Mr. Kajee is acting as an individual from individual motives."

The ideal that marriage aims at is that of spiritual union through the physical. The human love that it incarnates is intended to serve as a stepping stone to divine or universal love.

—Mahatma Gandhi

NATION RECALLS MOTILAL NEHRU

("Indian Opinion" India Service)

NEW DELHI (By Mail)

INDIA'S Vice-President, Dr. Radhakrishnan, inaugurated at Agra on April 6 the Motilal Nehru centenary celebrations. Month-long celebrations of the centenary have been planned all over the country under the direction of a committee headed by Dr. Radhakrishnan.

Dr. Radhakrishnan said that Pandit Motilal Nehru had been not only a great organiser and a great parliamentarian, but a person to whom communal harmony was a deep-felt conviction.

Agra city was legitimately proud of Motilal Nehru who had been a great lawyer, patriot and one who was incapable of anything wrong or dishonourable. His personal charm and powerful character, Dr. Radhakrishnan said, won him esteem from both Indians and Britisbers. In every sense of the word he was a magnanimous man.

Gandhiji's Lead

The Vice-President said that the credit for Motilal's entry into politics went to Gandhiji and Mr. Jawaharlal Nehru, apart from forces of history. He is no brave man whose spirit does not rise when things are at their worst. Though accustomed to a very comfortable life and regarded as a great admirer of the Western style and manners, he subjected himself to the discipline which Gandhiji imposed on his followers.

Gandhiji made spinning the basis of his constructive programme. Spinning and weaving of khaddar had become obligatory for political workers. Khaddar became a bond of sympathy between political workers and the millions of India. Motilal Nehru cast aside his foreign dress and put on khaddar in Indian style and looked even more impressive and attractive. He hawked khaddar in the streets of Allahabad. He joined the Civil Disobedience Movement in 1930 and suffered periods of imprisonment.

"In his political activities," Dr. Radhakrishnan said, "Motilal Nehru was the leader of the Swaraj Party in the Central As-

sembly and set standards which we are striving to follow. From the Visitors' Gallery, I saw him on occasions at work in the Central Assembly as the Leader of the Opposition. Most distinguished in appearance as in intellect, he led the Opposition with great astuteness, legal acumen and parliamentary skill."

He organised opposition to the Simon Commission. He presided over the All Parties' Conference and drew up a constitution for the country. In 1928 he was president of the Calcutta session of the Indian National Congress. It was a great joy for him to see Mr. Jawaharlal Nehru take over from him as Congress president. He quoted a Persian couplet which said that what the father had not been able to achieve the son would.

The Vice-President said: "Today we are in one of the creative epochs of our history....Motilal was not a victim of the blind fatality of history in a violent age. He had faith in the spirit of man to mould history."

Swami's Cultural Trip To Europe

("Indian Opinion" India Service)

NEW DELHI (By Mail)

THE Government of India have sponsored the visit of Swami Ranganathananda, Secretary, Ramakrishna Mission, New Delhi, to several European countries to deliver lectures on Indian philosophy and culture

Swami Ranganathananda left New Delhi on April 10 for Beirut enroute to Europe. During his four month stay abroad, he will visit, among other countries, Greece, Italy, France, Holland, Belgium, Austria, Poland, Czechoslovakia, West Germany, U.K., and the Scandinavian countries

Liberals Fear Race Clashes

MR. PETER BROWN, the National chairman of the Liberal Party of South Africa issued the following statement during the week:

"Under its present restrictions on freedom of association, the Government seems to be trying its best to bring all normal Liberal Party activities to a standstill.

"No applications to hold meetings in Natal have been made by the Party. In the Western Cape, however, an application to hold its annual Provincial Congress has been refused and the Special Branch has apparently recommended against the granting of permits for any Liberal Party meetings. In the Transvaal, applications for specific public, branch and committee meetings have all been refused.

"Dr. Verwoerd, the day after the referendum, told us that the legitimate activities of political parties opposed to him, would not be circumscribed. We see now how much importance should be attached to that undertaking.

"We are entering a period of crisis. In this crisis there is at least a possibility of race clashes. The Liberal Party is South Africa's only political party with a substantial membership amongst all groups. By virtue of this fact it may have a vital role to play in the next few weeks. The Government is trying to prevent its playing any role at all, but it will not succeed. We may not be able to hold normal meetings, but we intend to carry on with our other work as usual.

'Suri Transmission'

("Indian Opinion" India Service)

NEW DELHI (By Mail)

THE first diesel locomotive incorporating the Indian invention known as "Suri Transmission" arrived in Bombay on April 11, 1961. This is the first of seven such locomotives which have been built by a West German firm for the Indian railways under an agreement with the Government of India.

Indian Opinion

Private Bag, Durban.
Telephone: Mount Edgecombe 30.
Telegram and Cable: "GANDHI."

FRIDAY, 2ND JUNE, 1961

RAJGHAT MEMORIAL TAKING SHAPE

A NATION'S HOMAGE

Training And Planning Necessary

THE call for a three-day "stay-at-home" issued to the non-European people by the National Action Council did not achieve much success. In fact, in the words of the chief architect of the call, Nelson Mandela, it failed. There is, however, no need for pessimism over the failure. On the contrary, a thorough examination of the whole plan and its objects is required so that a more effective system of action can be planned. The Indian people in Durban answered the call solidly. Most Indian workers did not go to work and yet the majority of the African workers went to work. Indians closed their businesses on Monday almost to a man. But there is a suspicion that the Indian stayed away from work, from school and from business more because he was afraid of the possible consequences of not responding to the call. It is rather a tragic situation to be in. There is no doubt that the Indian is today more than ever aware of the fact that the future of this country lies with the African people, Saracens, armoured-cars, citizen force on duty, air force screeching overhead notwithstanding. He is willing to co-operate but, unfortunately, he cannot get over the fears engendered by the rioting of 1949. Yet whether or not the Indian people stand solidly by any demands of the African people does not matter much in the course of this country's future history. That rests on the shoulders of the African people themselves. It has been seen that the effort of the Indian people during the week did not matter much, if anything at all. On the other hand had the Africans responded solidly to the call the whole country would have ground to a halt. While then the Indian occupies a somewhat invidious position in South Africa today and the majority of the African people do not seem ready to resist the laws that oppress them, the stay-at-home call and its consequences pose many questions.

The major question is: Is such a blanket call addressed to the nation at large strategically sound? Next, is it to be honestly believed that people will spontaneously follow a call issued by leaders who have themselves gone underground? And then how does all this tie up with the question of Civil Disobedience and Satyagraha? Is it not rather necessary that protest against oppression should be of a more specific nature? Were it not better to pick on a single oppressive measure first, educate the people on the nature of the action to be pursued, inform the Government accordingly and then act? The seeds of this approach to the national struggle were contained in the abortive attempts of a year ago. It would seem that the violence which took place on the side of the non-European people then was due to the presence of criminal

(Continued on next page)

AS the citizens of the capital and others visited the Samadhi at Rajghat in reverential homage in January, the 13th anniversary of the death of Gandhiji, they found the familiar landscape transformed and the precincts wearing a new look.

The permanent memorial on this hallowed spot, where the mortal remains of Gandhiji were cremated, has begun to take shape. Over the years, millions, from common folk to distinguished foreign visitors, have gone to Rajghat, to pay their respect to one who not only led the Indian people to freedom and welded them into nationhood, but also left a message of peace and brotherhood for a distressed world.

The main features of Rajghat have thus been familiar not only to the people of Delhi but to large numbers of those who have visited this ancient city and made it a point to include Rajghat in their itinerary.

These are: the Samadhi in the centre, three terraces of lush green lawns, a variety of trees planted by well-known Indians and foreigners—all lending the place a peaceful and quiescent atmosphere.

The permanent memorial, which is now coming up at this place, just 800 feet east of the point where the old in Delhi merges with the ever-growing new, will retain and integrate some of these loved features, with its imposing yet simple architectural design.

Work began on the memorial in May last year on the basis of a design prepared by a leading Bombay architect, Mr. G. M. Bhuta. The design was selected out of 101 entries received in a countrywide competition. A few modifications have been introduced in the design so that it accords with the environments and the existing aspects of the Samadhi.

What are the main features of the memorial? These are best described taking the Samadhi as the central feature. The main Samadhi will consist of a highly polished black granite stone—8ft. by 8ft. and 15in. in height. The Samadhi will be in the centre of a court, with an area of 42½ft. by 42½ft. paved with grey granite stone. This will be enclosed by marble barriers.

The Samadhi and the small

enclosed area around it will be at the centre of a square courtyard, 254ft. by 254ft. The courtyard will have broken stone walkways and paths intercepted by shady trees.

Along the four sides of the courtyard there will be massive 12-foot high stone and brick walls, which will be surrounded by an earthen mound. In the walls are being built recesses (called "caves") which will exhibit murals, sculptures and inscriptions bearing on the life, work and the message of Gandhiji. The smallest recess is 10ft. by 8ft. and the biggest 54ft. by 13ft.

The earthen mound will be topped with a hedge of shrubs with perennial flowers. The Samadhi courtyard can be reached through four tunnel approaches, with a series of architectural barriers. As a visitor enters through one of the four approaches he will have an indirect view of the Samadhi.

Outside the courtyard there will be a cluster of shelters 18ft. square, which can be used by visitors for meditation or study. The shelters will be simple in design and reproduce a rural atmosphere.

This entire construction, which will be carried out on the present 21-acre site of the Samadhi, will constitute the first phase of the memorial.

Subsequently, a total area of 170 acres of land towards Delhi Gate will be developed into a memorial garden and a national park, with lagoons, artificial canals and islands. Adding to the beauty and attraction of the landscape, will be depressed roads, bridges, walls and terraces and rocks.

It is interesting, to note that many of the existing features are being integrated with the design of the memorial. The main Samadhi will still be uncovered, with only the sky as its canopy. The courtyard enclosed by the mound will provide sufficient space for congregational prayer on important occasions, with the Samadhi in the centre.

The arrangements for protecting the area against floods in the Yamuna, flowing nearby, will be maintained.

The first phase of the memorial which, as explained, would give final shape to its salient features, is expected to be completed next year. A third of the work has already been carried out.

WELENSKY—'AFRICAN ENEMY NO. 1'

By ENOS NDLOVU, a Rhodesian Journalist
in March 1961 issue of "Africa Today"

WITHIN his own boundaries Sir Roy Welensky, Prime Minister of the multi-racial Federation of Rhodesia and Nyasaland, has earned for himself the title of "African Enemy No. 1"

The former boxing champion and engine-driver is considered by both Africans and Europeans to be the central figure in the political storms that continue to hang over the Federation. These storms threaten to break at almost any moment—hence the out-flow of capital and of potential investors.

Of the three component territories of the Federation (Nyasaland, Northern Rhodesia and Southern Rhodesia), Nyasaland is the only one whose recent constitutional advance has caused no serious protest—not even from Welensky—although the Africans there will certainly be in control of the government after the elections. Dr. Hastings Kamuzu Banda and his Malawi Congress Party with a membership of about 1,000,000 are conducting extensive campaigns to win the March elections. To instill more confidence into the nation the Malawi leader is asking some Europeans and Indians to stand for election. Sir Edgar Whitehead, Prime Minister of Southern Rhodesia, has expressed the conviction that if Nyasaland gains its freedom "there will be a million dead of starvation within two years." This assertion is denied by a spokesman of the Nyasaland Government, and indeed, this seems to be the one country in the Federation that is on the way toward progress and political stability.

In Northern Rhodesia, British Colonial Secretary Iain Macleod favoured giving the Africans a majority in both the Council and the Executive. But the

militant settler elements of Northern and Southern Rhodesia strongly resisted any such move, and Sir Roy urged his United Federal Party colleagues in the northern protectorate to boycott the London constitutional conference of early February.

As a result Mr. Macleod modified his plan to a guarantee of 15 African seats, 15 European seats, and 15 National seats to be filled by a vote of all the population. The plan also makes provision for the enfranchisement of about 70,000 Africans.

Sir Roy is now engaged in activities purported to wreck these plans, on the grounds that the British Government has gone too far to appease the African nationalist leaders. In an attempt to create panic five U.F.P. ministers in the Northern Rhodesian Government resigned at his urging, in protest against the British plans for the protectorate.

In the meantime Federal troops were standing by in both Rhodesias, but Africans refused to be provoked and remained calm. On February 27 the Federal Parliament was called to debate the Northern Rhodesia proposals. Many had feared that Sir Roy would declare the Federation independent, but this did not materialize. He is still attempting to persuade the British Government to change its plans for Northern Rhodesia in favour of the settlers. The Africans believe that Britain will not give in to this demand, since from their point of view even the present plans represent an unsatisfactory compromise,

In Southern Rhodesia the situation is far from being solved. The constitutional conference in early February, chaired by the Secretary for Commonwealth Relations, Mr. Duncan Sandys, agreed that 15 seats would be set aside for Africans in a Parliament of 65 members.

The conference report suggested that only the extremist Dominion Party ("Southern Rhodesia for Europeans only") dissociated itself from the proposals. But since then Africans have denounced the reforms as most unacceptable. In particular the only African-led political party, the National Democratic Party, has been threatened with a split, with its President, Mr. Joshua Nkomo, under fire for having allegedly accepted

these changes—a charge which he denies. In any case, it is now expected that the N.D.P. will, at a special Congress to be held soon in Bulawayo, reject the Sandys Constitution specifically the provisions dealing with franchise qualifications and representation. It is likely that the Party may even decide to boycott any elections based on this plan.

The Dominion Party fears that even such small changes would lead to eventual control by Africans. For this reason when the white electorate holds a referendum in June to accept or reject the constitutional changes, the head of the party Mr. W. J. Harper, will lead the No's. If he should win, any immediate possibility for African political advance will be doomed. His party may also seek the break-up of the Federa-

(Continued on page 166)

Training And Planning Necessary

(Continued from previous page)

elements who thought that the occasion provided them with an opportunity for personal benefit. If anything, then, by its "cleansing operations" this time the Government has proved that the non-Europeans are determined to be non-violent in their efforts to secure a rightful place in the South African sun. It is now for the non-European leaders to make a close study of the whole system of Civil Disobedience. There is Thoreau's classic example on the subject; there is the philosophy of Tolstoy on the reduction of one's needs—a most important thing for non-violent resisters—there are Gandhi's campaigns in South Africa and India and the resistance of the Norwegians to Hitler. There is on all this a solid body of literature which requires careful study so that there can be training and planning for the future.

New India Assurance Co. Ltd.,

India's Leading Company

We Transact:

Fire, Marine, Transit, Motor, Baggage, Burglary,
Householders & Houseowners (Comprehensive),
Personal, Accident etc.

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Jalbhoj Rustomjee & Son

140 Queen Street, — Durban

Phone: Durban 25845, 28513, 29807

DO YOU KNOW

That NEW INDIA is by far India's largest Insurance Company;

That NEW INDIA operates in over forty-five countries;

That NEW INDIA has over 65 branches in India alone;

That NEW INDIA receives over £6,000,000 Premium EACH YEAR on Fire, Marine & Accident.

FOR SECURITY
AND SERVICE
INSURE WITH
NEW INDIA

FULL TEXT OF JUDGMENT IN SO

On Wednesday March 29, 1961—about four years and three months after the first arrests were made at dawn on December 1956—twenty eight South Africans on trial for high treason were found not guilty and discharged. The arrest, the course of the trial over four years and the verdict all aroused international interest and comment. The trial has gone down as the "Treason Trial" but official records it is the case of Regina Vs Farid Adams and others. It was heard before a Special Criminal Court in Pretoria.

The judgment was read out to the Court by the presiding judge, Mr. Justice F. L. H. Rumpff, on March 28, 1961, who said that the reasons for the verdict would be filed later with the Court. As the trial is of vital importance to the cause of freedom in South Africa we publish the judgment in full. It has been supplied by the Treason Trials Defence Fund.—Editor, I.O.

THE following is the judgment as read out to Court by the presiding Judge, Mr. Justice F. L. H. Rumpff on Wednesday 29th March, 1961:—

We have considered the evidence put before the Court and the arguments addressed to us on behalf of the Defence. The further arguments to be addressed to us by the Defence on the contents of a number of reported speeches and on the policy of the organisations other than the African National Congress do not appear to us to affect materially the consideration on the question whether or not the prosecution has discharged the onus which rests on it in connection with policy of violence attributed to the African National Congress and which alleged policy is the cornerstone of the case for the prosecution.

If the case failed against the African National Congress it must fail against the other organisations.

The policy of the African National Congress has been urged fully by the prosecution and by the Defence, and we do not think it necessary for the defence further to address us.

We also wish to announce that after full consideration of the issues in this case, we have arrived at a unanimous verdict; in the normal course of events we would not have delivered our verdict without at the same time fully setting out our reasons therefore, but in view of the mass of evidence with which we have to deal, the formulation of our reasons will of necessity take a considerable time.

This consideration, and the fact that this case has already consumed some years of hearing, have induced us to announce our verdict together with such essential findings of fact as have been arrived at by us on the evidence in the case.

Written reasons for our verdict will in due course be handed to the registrar of this Court.

The accused are charged with Treason. They have pleaded not guilty.

The first overt act of Treason laid against all the accused in the indictment is a conspiracy to overthrow the State by violence

Against each accused further overt acts are laid and these acts are said to have been committed in pursuance of the conspiracy.

The case for the prosecution is not that the accused came together and entered into a treasonable agreement. The case for the prosecution is that during the indictment period, i.e. from 1st October, 1952 to 13th December, 1956, a period of about four years, a number of organisations in South Africa, including the African National Congress, South African Indian Congress, South African Congress of Democrats and the South African Coloured People's Organisation, had a policy to overthrow the State by violence, that these organisations co-operated with each other to achieve their common object and that for that purpose an alliance was established, which for convenience sake has been referred to as the Congress Alliance, with the African National Congress as the senior and the dominant partner.

The accused are said to have conspired because they took an active and leading part in the activities of the organisations of which he or she was a member, with full knowledge of and support for the policy of such organisations.

In order to prove the existence of the treasonable conspiracy the prosecution had to prove the violent policy of the Congress Alliance. It had also to prove the adherence of each of the accused to the conspiracy.

It is conceded by the prosecution that if it fails to prove the treasonable conspiracy there is no case against any of the accused.

In regard to the alleged policy of violence the indictment alleges that the intention was to overthrow the State by violence and to substitute for it a Communist State or some other State and that the means by which the overthrow would be achieved were agreed to be the following:

1. The convening of a gathering of persons known as the Congress of the People, for the adoption of a Freedom Charter containing certain demands, which demands the accused intended to achieve by overthrowing the State by

violence;

2. Recruiting and preparing for acts of violence a special corps of Freedom Volunteers;

3. Advocating and propagating unconstitutional and illegal action including the use of violence;

4. Organising, and participating in, various campaigns against existing laws and inciting to illegal and violent resistance against the administration and enforcement of such laws, more particularly the Native Resettlement Act, No. 19 of 1954, the Bantu Education Act, No. 47 of 1953 and the Natives (Abolition of Passes and Co-ordination of Documents) Act, No. 67 of 1952;

5. Promoting feelings of discontent or unrest amongst and hatred or hostility between the various races of the Union;

6. Propagating the adoption in the Union of the Marxist-Leninist doctrine in which doctrine there is inherent the establishing of a Communist State by violence;

7. Preparing and conditioning the population of the Union more particularly the non-European section for the overthrow of the State by violence and inciting it to carry into effect the agreed means.

The indictment and the further particulars supplied suggest (in the main) a policy of incitement to violence during the period of the indictment.

After all the evidence had been heard, and at one stage during the argument in reply to questions put by the Court, the prosecution specifically stated that on the evidence its case against the African National Congress was that it intended to organise the masses against the State, and that through a process of campaigns, stay at homes and strikes it would make its demands; that if those demands were not acceded to and if the circumstances were favourable in the sense that the masses were sufficiently politically conscious it would organise a nationwide strike which would be the final clash between the people and the State; that the African National Congress expected vio-

lence from the State to the attack against it and the African National Congress intended at that stage a retaliation.

The prosecution also in regard to the removal of Western Areas its case was that the African National Congress was reckless in regard to violence ensued or not as regards the Freedom Charter the case against them not that they were expected to commit violence during the period of the indictment but in the immediate end when the order was given to violence.

It was submitted by the defence that the case thus pleaded was not the case set out in the indictment; that the indictment and the further particulars suggest a policy of direct violence and that the case described in the indictment was a case of contingent retaliation.

We shall return to the submissions made by the prosecution later, but because of the weight of all the evidence put before the Court it is not necessary to consider whether the indictment covers the case suggested by the prosecution nor is it necessary to deal with the arguments advanced to us by the Defence on the witness rule and on the nature of an overt act of violence.

The evidence proves that:

1 (a) That the African National Congress and all the other organisations mentioned in the indictment as well as the present were working together to the present form of state and fundamentally and fundamentally different form of State, based on demands set out in the Freedom Charter which included, *alia*, the following:

- i. "Every man and woman shall have the right to work and to stand as candidate in all bodies which make decisions";
- ii. "The national wealth of the country, the heritage of the South Africans shall be stored to the people";
- iii. "The mineral wealth of the soil, the banks and the poly industry shall be transferred to the ownership of the people as a whole";

AFRICAN "TREASON TRIAL" CASE

restriction of land ownership on a racial basis shall be ended, and all the land divided amongst those who work it, to banish famine and land hunger".

(b) That prior to the adoption of the Freedom Charter the Congress Alliance sought to draw from its members and "demands of the people" were presented at the meeting of the People on the 26th June, 1955, and formed the basis of the Freedom Charter.

(c) That as part of its campaign to obtain the necessary support from the people and to raise the political consciousness of the people, the Congress Alliance through its various organisations, arranged a holding of meetings at various members' addresses; it also made various lectures and speeches; the general trend of the speeches made and of the demands and the lectures and notes, was to condemn the system of Government in Africa and to extol the various advantages of a State based on varying terms as a Democracy or true Democracy; and to place the emphasis on the recognition of the rights of general and universal franchise in the form of the defence conceded in that some of these demands contained Communist influences.

(d) That it has not been proved that the form of state set out in the Freedom Charter is a Communist State. That after the adoption of the Freedom Charter, the Executive of the African National Congress propagated the view that "The African National Congress aimed to bring about a Government of the People, a Democracy, in a Peoples' Republic. The power of the State will be exercised by the people. That is by the working of all colours, together with other democratic classes will work for the changes in the Freedom Charter. It will be a government of the people as a whole, of the oppressed and exploited used to achieve their own well-being; and to get the 'few' exploiters retaining state power.

(e) The contention of the Executive of the Transvaal Executive of the African National Congress is

not a dictatorship of the proletariat is rejected and we are of the opinion that the 'type of State as seen by the Transvaal Executive of the African National Congress is a dictatorship of the proletariat, and accordingly is a Communist State, known in Marxism-Leninism as a people's democracy.

(g) That it was the policy of the African National Congress that Communists and anti-Communists could freely become members of the African National Congress, provided they subscribed to the policy of the African National Congress, and that some responsible Executive leaders of the African National Congress were members of the Communist Party before it was banned in 1950. There is no evidence to support the allegation of the prosecution that there was infiltration by members of the former Communist Party into the ranks of the African National Congress.

(h) That the African National Congress took up the attitude that Communists were free to spread their ideologies amongst the members of the African National Congress provided they honoured the policy of the African National Congress.

(i) That in the indolent period a strong left-wing tendency manifested itself in the African National Congress.

(j) That it has not been proved that the African National Congress had become a Communist organisation.

(k) That the issue of Communism is relevant in this case to the issue of violence and that on the evidence as a whole the prosecution has failed to prove that the accused had personal knowledge of the Communist doctrine of violent revolution or that the accused propagated this doctrine as such.

2. That the means to be employed for the achievement of the new state were those decided upon by the African National Congress in its duly adopted and official 1949 Programme of Action.

3. The preamble to the Programme of Action reads:

"The fundamental principles of the Programme of Action of the African National Congress are inspired by the desire to achieve national freedom. By national freedom we mean freedom from white domination and the attainment of political independence. This implies the rejection of the conception of segregation, apartheid, trusteeship,

or white leadership which are all in one way or another motivated by the idea of white domination or domination of the white over the blacks. Like all other people, the African people claim the right of self-determination."

In regard to the methods of achieving its objects it makes provision for the following:

"2 (c) The regular issue of propaganda material through:

i. The usual press, newsletter or other means of disseminating our ideas in order to raise the standard of political and national consciousness;

ii. Establishment of a National press;

iii. To employ the following weapons: immediate and active boycott, strike, civil disobedience, non-co-operation and such other means as may bring about the accomplishment and realisation of our aspirations.

b. Preparations and making of plans for a national stoppage of work for one day as a mark of protest against the reactionary policy of the Government."

4. The evidence shows with reference to the methods set out in the Programme of Action that:

(1) The successful outcome of these methods depended on the non-European masses presenting an organised and united front to coerce the Government or the electorate through mass action;

(2) That the African National Congress in its endeavour to raise the political consciousness of the masses caused to be published a bulletin called "Congress Voices"; in addition it encouraged its volunteers and members to read and support other publications such as 'The African Lode-star', 'Afrika', 'New Age', 'Fighting Talk', and a number of other publications all containing propaganda material;

(3) That the methods set out in paragraph 3 (a) of the Programme of Action envisaged the use of illegal means.

With reference to the illegality of those methods, Luthuli, the President General of the African Congress said, during the course of his evidence:

(i) That the application of the methods laid down could, with reference to 'strike' action when used as a political weapon, lead in certain circumstances to a direct clash between the African people—the working class on the one hand, and the ruling

class on the other.

(ii) That in the breaking of the laws of the land, the State in pursuance of its duties to maintain law and order, as it saw the position, might be forced to adopt certain measures such as calling out the forces.

He added however, that in the event of violence and bloodshed ensuing, the African National Congress would not regard or visualise such violence or bloodshed as emanating from it "because the African National Congress would carry on its struggle on a non-violent basis, even in the face of a clash, if there should be one. It would in such event not be in a clash of the African National Congress."

5. With reference to the propaganda material used or recommended by the African National Congress and the other organisations for consumption by their members, the systems of governments in the Western democracies such as the United States of America, the United Kingdom and South Africa were condemned and were described as belonging to the warmongering, imperialistic and oppressor camps, whilst Eastern Democracies such as the United States of Soviet Russia and the Chinese Republic and others received admiration and adulation and were described as belonging to the peace and freedom loving camps.

Apart from such material, the leaders of the Congress Alliance verbally endorsed such views at various meetings.

6. With reference to the Defence Campaign against what was termed "unjust laws", launched by the African National Congress and the South African Indian Congress in 1952, the outcome thereof was the prosecution and imprisonment of some 8,000 people who were persuaded by these organisations to break certain laws; in the case of the 1954/1955 Western Areas Campaign, directed at preventing the Government from removing the inhabitants from Sophiatown and environs to Meadowlands, the National Executive Committee of the African National Congress claimed that the Government was obliged to declare a state of emergency in the affected areas for a period of three weeks as a result of the campaigning of the African National Congress, and that the presence of about 2,000 police was required whilst the

(Continued on page 167)

Welensky—'African Enemy No. 1'

(Continued from page 163)

tion, with Southern Rhodesia an independent country or perhaps joining the Union of South Africa;

This would embarrass the British Government, threaten the economy of the whole country, and jeopardize all chances for racial harmony in Southern Rhodesia. At the moment, therefore, Sir Edgar is trying to win the support of the Africans in his bid to keep Harper out of power. Certainly Harper is the more formidable enemy to the Africans of this country, but Sir Edgar himself is also unacceptable.

The question now will be how, under such wide disagreement, the British Government will settle the constitutional reforms to the Federation, or indeed whether it will manage to keep it neatly together without an explosion;

Sir Roy's attempts to keep Africans out of power increase the difficulty of the African nationalist leaders in accepting the present Federation. On the other hand, the British Government's efforts to give Northern

Rhodesian Africans greater representation in the Legislative Assembly make it the more intolerable for the Southern Rhodesian settlers to think in terms of a federal partnership in which two of the three countries would be controlled by Africans.

Do the African nationalist leaders of Central Africa accept the concept of a Federation at all? Yes, they do, provided it is based on democratic principles. Mr. Kenneth Kaunda (United National Independence Party leader in Northern Rhodesia), Dr. Banda of Nyasaland, and Mr. Nkomo of Southern Rhodesia have all expressed a desire for a Federation which could command the support of the inhabitants of each territory. From there they indicate that they would be prepared, if they should gain control of their own countries, to join with Tanganyika's Chief Minister, Mr. Julius Nyerere, in a Federation of East and Central Africa.

The Congo situation has greatly affected African political advance in Central Africa, since

the atrocities there have done much to harden the heads and hearts of the Rhodesian settlers. Congo is now to them a symbol of what would happen if Africans took over political control in the Federation.

On the other hand, to the Africans the Union of South Africa is an example of what could happen if the settlers were allowed to exercise their minority rule for too long.

The progress now being made in Nigeria and in Tanganyika will certainly boost the morale of the African leaders of Central Africa, who see no reason that they can't do at least as well.

.....
WATCHES, Gents models—25 Jewels, waterproof, shockproof, antimagnetic, unbreakable mainspring, fitted with matching metal expansion straps—price 47/6. As above, but 21 Jewels—43/6. As above, but 17 Jewels—35/6. As above but with self-changing calendar, 17 Jewels—52/6. Also 21 Jewels Calendar—56/6. Other models from 19/6.

LADIES models 25 Jewels, unbreakable mainspring, fitted with magnificent matching expansion bracelets—55/6. As above, but 17 Jewels—47/6.

A. I. AGENCIES, First Floor, No. 104/105, His Majesty's Building, Ekl Street, or P.O. Box 9279, Johannesburg. Stocks limited, order immediately.

.....

Cable & Tel. Add. HARGVAN. Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Received Shipment of Genuine Fireworks "Kwong Man Lung" Brand. Order Your Requirements Now.

Imported Screw Cap Neck 3 1/2" Diameter Mouth Pickle Jars

1/2 Gallon	95c each	F.O.R. DURBAN
1 "	R1-25 "	" "
2 "	R2-00 "	" "
3 "	R3-50 "	" "
4 "	R4-50 "	" "

PACKING EXTRA. CASH WITH ORDER ONLY.

155-7 WARWICK AVENUE,
 P.O. BOX 1250. - DURBAN.

Latest News Of Roopanand's Arrivals

THE MY MAGAZINE OF INDIA Tamil film stars story (true)	1 6	MURTHIES OF ALL DESCRIPTIONS, Marble, Bronze, Silver	
WEEKLY OF INDIA The pictures you long to see of to-day	2 0	God and Goddess 7/6, 10/-, 12/-, 25 0	
PESUM PADAM & KALAYA you will be proud to buy ...	3 6	KHARTAIL in pairs special for Kirtans, Bajans etc- pr- 25 0	
FILM FARE A magazine-stars from heaven to earth ...	3 6	DHOLAN'S for quawal, weddings, Holi Bajan £8 10 0	
INDIAN INFORMATION You will be wise to read and see ...	2 0	THUBLA & DOOGIE for all occasions £8 10 0	
THE MARCH OF INDIA Is your future	4 6	HARMONIUM best make Rama Flute £18 10 0	
THE INDIAN ANNUAL Year by year India progress	7 6	PORTABLE HARMONIUM for the Kamakrishna £25 10 0	
PICTURE POST All about the South Indian film in market you see	2 6	Divine Service. Flute of all designs 2/6, 4/6, 6/6	
FASHION FOR FUTURE INDIAN WOMAN Style: Blouse and		Site Playing 15/-, 25/-, and 32/6	
Jumper Choli Pattern Book, Easy Diagram to cut and		FAMOUS PUBLICATION IN BOOKS	
make your own as pattern designs	4 6	HOUDINI, the greatest magician and his works detailed at last 26 0	
ROOPANAND'S FESTIVAL CALENDAR for 1961 increasingly		MY INDIA a book of proud people with dignity 24 0	
popular	1 6	YOGA for health. A sound mind you will have with this book 26 0	
DAILY DIARY in Hindi and English with every good-wisher ...	5 6	AKBAR AND BIRBAL STORY now told in English 2 9	
KASI HINDI PANCHANGS Bombay	2 9	HATIM THAI a story book believe it or not 12 6	
VISSWANATH and SHIV PANCHANGS	7 6	BEHOLD THE EARTH MOURNS can you believe it 12 6	
HAWAN SAMAGREE Pure best arranged from Holy Land of India	5 6	"INDIAN DELIGHTS" our Indian women's gift 19 6	
THIARI LOTAS Real Indian design made in India per	45 0	CURRIES OF INDIA what a spice tastes 7 6	
REHAI STANDS FOR BOOKS Ramayan and Koran and		RAMAYANS for boys and girls, men and women 2/6, 10/6, 11/6	
Holy Scriptures... .. each	25 0	MODERN MARRIAGE a book for every young man and woman 14 9	
RUDRUSHI MALA and many others 4/6, 5/6, 10/6, 12/6, 25/-		INDIANS IN NATAL by Dr. Hilda Kuper 30 0	

FOR THE LATEST FILM RECORDS OF ALL YOUR FAVOURITE TUNES TRY US FIRST
 WE CARRY THE LARGEST STOCKS OF LOCAL RECORDS, AND FROM INDIA
 BOOKS OF ALL SORTS, INDIAN, ANCIENT, HISTORICAL, ARE SOLD BY US

D. Roopanand Bros.

PHONE 20707 — MUSIC SALOON & BOOKSELLERS — P.O. BOX 2524
 85 Victoria Street, DURBAN

Full Text Of Judgment In "Treason Trial" Case

(Continued from page 165)

initial removal of some 150 families was being undertaken.

7. Notwithstanding the above, and the further campaigns, viz, the Anti-Pass Campaign and the Campaign against the Bantu Education Act and the Campaign for the Congress of the People, no violence ensued. In fact, in its further particulars, the Crown made it clear that it was not alleged that violence resulted from the activities of the various organisations.

8 (a) The Crown, in order to prove the violent policy of the Congress Alliance, laid before the Court innumerable documents and reports of speeches held at hundreds of meetings—all in support of the liberatory movement.

The documents in the main consisted of:

- i. Official reports and minutes of different organisations;
- ii. Official publications of the organisations;
- iii. Documents of which leaders of the organisations were authors;
- iv. Literature such as bulletins and magazines published by well disposed persons or bodies, and which the Congress Alliance recommended its members to read;

8 (b) The speeches, of which reports were produced, were made mainly in Johannesburg and its environs, in Port Elizabeth area, in Cape Town, and a few in the Eastern Transvaal; the number of speeches on which the Crown relies represents a minute percentage of the total number of speeches made during the indictment period of four years, and the Court is uninformed as to the nature of the majority of speeches so delivered; the reports of the speeches, with some exceptions, were made by officials who took them down in longhand, and only a small percentage of what was said at such meetings was recorded, and in general these reports are open to grave criticism.

8 (c) Insofar as a number of official documents of the African National Congress is concerned, the African National Congress stated that its policy was non-violent, consistent with what was said by many speakers at various meetings.

9. The general trend of speeches made by various members of the African National Congress and of the other organisations, the propaganda and other documentary material re-

lied upon was to lay stress upon the importance of presenting a united front against the 'Fascist' government and its 'oppressive' laws, coupled with repeated warning that the government would harden and become more 'brutal' not hesitating to create a 'bloodbath' as the liberatory struggle progressed. The people were warned that in the struggle many hardships would have to be endured, and that they might have to pay with their blood, and even make 'supreme sacrifice' to gain freedom; constant references were made to the struggles of 'oppressed' people against imperialist oppressors in other parts of the world such as Korea, Kenya, India and elsewhere and the people were told that final victory would eventually come to the struggling masses. During the course of these various campaigns, some of the leaders of the African National Congress made themselves guilty of sporadic speeches of violence which in our opinion amounted to an incitement to violence, but having regard to the total number of speeches made, these outbursts form an insignificant part thereof.

10. With reference to the Freedom volunteers, the indictment alleges that its objects would be achieved inter alia by, "...4 (b) ii, Recruiting, enlisting and preparing for acts of violence, a special corps of Freedom Volunteers."

The accused Resha, then the volunteer-in-chief for the Transvaal admittedly, in addressing a meeting of the African National Congress delegates on the 22nd November 1956 in Johannesburg, inter alia said:

"When you are disciplined and you are told by the organisation not to be violent, you must not be violent. If you are a true volunteer and are called upon to be violent, you must be absolutely violent, you must murder, murder."

The replay of the tape recording of this speech revealed that there was thunderous applause from the assembled delegates immediately after Resha had concluded this sentence. On the other hand the trend of many speeches made by various leaders of the African National Congress and also the documentary evidence revealed that volunteers were required to carry out the policy of the African National Congress, to

be disciplined, and not to become violent even in the face of provocation.

It is impossible therefore for the Court to find that the above allegation in the indictment has been proved by the prosecution.

11. On all the evidence presented to this Court and on our findings of fact it is impossible for this Court to come to the conclusion that the African National Congress had acquired or adopted a policy to overthrow the State by violence, that is in the sense that the masses had to be prepared or conditioned to commit direct acts of violence against the State.

12. Mr. Trengrove however, presented a further argument based on all the facts but with special reference to the Programme of Action and which proceeded on the following lines:

The African National Congress realised that their struggle and illegal methods employed would bring them into conflict with the State, and they realised that it would lead to a violent clash, at least from the side of the State; he submitted that the African National Congress, by constantly condemning the system in the 'other camp', indicated a powerful desire or fostering of a mental attitude which would not baulk at the overthrow of this government, or any other violent action directed towards the downfall of the State as presently constituted. He added that if with such a Programme and a state of mind, the African National Congress deliberately provoked the Government into taking measures to maintain law, it was not only responsible for the consequences but that the African National Congress also intended violence and bloodshed through the application of their illegal methods in order to achieve their freedom. He explained the essence of the Crown case was not only that the African National Congress expected violence from the State, but that it also intended the masses actively to retaliate.

13. We have set out Counsel's argument in some detail because it has to be analysed in the light of the allegations contained in the indictment, the evidence as a whole and the general probabilities.

Insofar as the indictment as read with the further particulars is concerned, we are of opinion:

(i) That although the means, whereby the conspirators planned to overthrow the State by violence were set out in the

indictment and were elucidated in the further particulars, nowhere was it alleged specifically that the conspirators, planned to provoke and compel the State, by means of the application of methods under the Programme of Action, to resort to the use of force as a result whereof the masses would retaliate and so bring about the violent overthrow of the State.

(ii) We do not think that it was the intention of the prosecution to rely on any such plan. If this had been the case, we would have expected some reference in the indictment, or at least in the further particulars, to the Programme of Action, and at the very least, proof forthcoming from the Crown, of the existence of such a Programme of Action (a matter which was proved by the Defence and not by the Crown).

14. In any event on the facts, we find:

That though Defence witnesses have stated that they foresaw the possibility of the State being compelled to use violence in certain contingencies, there is insufficient evidence to find that the African National Congress had adopted a plan which revealed a general expectation of violence by the State and in intention to use the masses in retaliation.

15. Whilst therefore, the prosecution has succeeded in showing that the Programme of Action contemplated the use of illegal methods and that its application in fact resulted in illegal action during the Defence Campaign, and that the African National Congress, as a matter of policy, decided to employ such means for the achievement of a fundamentally different State from the present, it has failed to show that the African National Congress as a matter of policy intended to achieve this new State by violent means.

The accused are accordingly found not guilty and discharged

BUSINESS FOR SALE

Two Shops in centre of Town (opp. Port Shepstone Mosque), Excellent Business Centre. Long Lease. Apply: MOOSA BUX, P.O. Box 42, Port Shepstone.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts, Johannesburg. Phone 33-1654

fifty years ago...

June 1911

SHOULD IT BE?

(From The Indian Opinion, June 3, 1911)

[The following was published in the feature "From The Editor's Chair" on June 3, 1911. It was written by Mr. L. W. Ritch, then editor of the paper. We also reproduce on this page a report of the football match which led to the "musings"—Editor, I.O.]

I WAS witness of a sporting spectacle last Thursday, and these musings are the result. It was a football match played at Pretoria. The competing teams were Indians in personnel, Indians born in South Africa. They played their game—played it well, exhibiting a cleanliness and sporting spirit I have never seen surpassed. Individually, they were a well set-up rather good-looking fellows in speech and manner, irreproachable. Indeed, they impressed me with their strong resemblance to our best type of college lads at Home—disciplined, clean-limbed, well-mannered, good to look upon. And then I asked myself what was wrong with them and their kind, why they should be considered undesirable, and be doomed to the atrociousness that is their lot in this land—wherein lay their inferiority to the average European? And, frankly, I have yet not been able to find a convincing answer to my self-set questioning. Industrially, they are as useful as they proved themselves good men on the football field. Is it, then merely a question of complexion? Surely, we are not so lost to reason, so oblique in vision, as to regulate the place men shall occupy in our regard by such childish standard. Manly-gentlemanly-qualities are not, in our experience, present or absent in proportions as an individual's complexion is fair or dark. Is then, the question one of race? These men are Asiatics—by descent. But so am I, albeit my more proximate forbears were European, and so indeed are many 'whites' who may perchance, do me the honour to peruse these reflections. In speech and dress and ideas, in their callings and conduct, these people are quite Europeanised. To most of them, indeed India is but a geographical expression, much as England is to the South African

child of English parentage. Industrious, well-mannered and well-behaved, intelligent and educated as Europeans, these people are nevertheless outcasts, deemed unfit to associate on terms of equality with even the lowest classes of Europeans or Afrikaners. Nor is this ostracism only social—the result of an edict of society. It is political, the work of the State. These young Indians are the gentlemen they are because gentlemanliness is natural to them. Their characters and attainments are what they are in spite of every obstacle and discouragement to improvement that purblind statesmanship and one-sided legislation could devise. Under the Imperial flag of their birth, to which they have paid such splendid allegiance, they find themselves political and social pariahs. Every opportunity to acquire a stake in the country is denied them—the franchise, ownership of land, the use of railways, tram-cars and post offices, equality of opportunity in all these and other matters is taken from them by laws apparently designed to create and preserve an aristocracy of race and colour.

South Africa needs cultivators to redeem its vast unpeopled and untilled tracts of country. South Africa wants industries and industrious workers. True statesmanship to be worthy the name should foster the advancement and uplifting of the people as a whole and merely of one class. The most rudimentary sense of Imperial responsibility must make apparent the necessity for encouraging the loyalty and affection of every section of the Empire's children. We have splendid material on the spot—men of proven loyalty, industry and capability. Is it wise to trample it underfoot to endeavour to crush it out of existence, through a selfish, cowardly fear for our own class supremacy? Surely this is not playing the game expected of

of us as members of the Imperial team.

Passive Resisters At Play

That Passive Resisters can "play the game" in the field of sport as well as in the sterner field of battle was evidenced on Thursday, when a foot-ball team of passive resisters from Johannesburg journeyed to Pretoria to meet a local team of the same denomination in friendly rivalry. Mr. Thambi Naidoo, old warrior and equally good sport, managed the visiting team, the personnel of which was David Morgan, J. Peters, P P Naidoo, N. G. Pillay, E. Armugam, V V. Naidoo, N. K. Pillay (Captain), D. Lazarus, K. G. Pillay, and G. K. Moonah, and K. C. Pillay. Mr. V. S. Pillay was responsible for the following eleven: Timothy, D. Antony, P. M. Tommy, Musthan, Doorasamy Pillay, Sunny, Baboolal Maharaj (Captain) S. M. Pillay, Subha, Ramlal, and R. R. Padachie.

The Pretoria men proved as good hosts as sportsmen, they treated their visitors to a most enjoyable luncheon, which Miss Schlesin and Mr. Ritch were also privileged to share. The good things consumed did not seemingly adversely affect the players. The game which commenced at

3 o'clock was keenly contested throughout. Pretoria was the heavier team, but their weight was discounted by the superior force and better combination of the visitors. The latter were always on the ball, their passing was more accurate, they worked more better and the bulk of the play was in the Pretoria half. With the sun and wind against them, the visitors had to submit to the first goal being scored against them, the Pretoria Captain having the honour. But playing up, the visitors soon equalised, and followed this up, by placing two more goals to their credit, the game ending with a win for the visitors by three goals to one. The bulk of the attacking was done by Johannesburg, and several good shots nearly missed making their score a much more decisive one. The game was good fast game, and throughout was played in a thoroughly sportsmanlike spirit; and the writer, who is not without experience of "soccer" matches in the old country could not help remarking upon the gentlemanly conduct of the individual players one and all. A return match will probably be played in Johannesburg next week.

Phone 835-6786

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

SHEPHERD

HAND KNITTING WOOLS AND YARNS

OF FAME, GUARDED BY QUALITY

UNCONDITIONALLY GUARANTEED

- Choice Selection of Qualities
- Latest Colours—Exquisite and Exclusive
- Fully Fashioned in Tune with Times

Stocks Available } Ex Our Warehouse, Johannesburg
 } Ex Mills, Port Elizabeth

Price List—Terms—Quantity Discounts On Request

WHOLESALE DISTRIBUTORS

M. JOOSUB,

JOOSUB'S BUILDING, 49^a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Telephone 33-1516

P.O. Box 2601

Cable & Tel. Add.:

"GAIKWAR"

Johannesburg, S.A.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨ જુન, ૧૯૬૧.

તાલીમ અને યોજનાની ખાસ જરૂરત

બી નગોરાઓએ ત્રણ દિવસની ‘હડતાલ’ પાડવી એવી જે હાકલ નેશનલ એક્શન કાઉન્સિલ તરફથી થઈ હતી તે બેઠકે એવી સફળતા પામી નહિ, ખરી રીતે ત્રી. નેલસન મ’ડેલા ના અહેવાલ મુજબ એ નિષ્ફળ નીવડી. પરંતુ આ નિષ્ફળતાને લઈ નિરાશાવાદી બનવાની કાંઈ જરૂર નથી. ઉલટું આ આખી યોજનાની પૂરેપૂરી તપાસ થવી જોઈએ, અને પછી એવી યોજના ઘડાવી બેઠકે કે જે અસરકારક નીવડે. ડરબનના હિંદીઓએ હડતાળની હાકલને પૂરેપૂરે ટેકો આપ્યો. ઘણાં હિંદીઓ કામે ન ગયા તે છતાં ચોટા ભાગના આફ્રિકનો કામે ગયા. હિંદી-વેપારીઓની બધી જ હુકાનો બંધ રહી. પરંતુ એવો સંશય જણાય છે કે હિંદીઓ કામે અને શાળાએ ન ગયા અને હુકાનો બંધ રાખી એવું ખરૂં કારણ આ હાકલને ન ગણકારવાથી જે પરિણામો આવશે તેનો ભય હતો. આ એક દુઃખદ સ્થિતિ છે. એમાં શક નથી કે હવે હિંદીઓ સમભ્યા છે કે આ દેશના બાલિનો આધાર આફ્રિકન લોકો ઉપર છે. હિંદીઓ ટેકો આપવા માંગે છે, પરંતુ ૧૯૪૯ની ખૂનામરકીનો ભય એમના હૃદયમાંથી ગયો નથી. આ દેશના ભાવિ ઇતિહાસમાં હિંદીઓ આફ્રિકનોની માંગણીઓને ટેકો આપે કે નહિ એ અગત્યનો પ્રશ્ન રહ્યો નથી. દેશના ભાવિ ઇતિહાસનો આધાર છે આફ્રિકનો ઉપર. આ અઠવાડીયા દરમ્યાન હિંદીઓએ જે કયું તેવું મહત્વ રહ્યું નથી. બે આફ્રિકન લોકો સંપૂર્ણ ટેકો આપતે તો દેશનું તંત્ર અટકી જાત. હિંદીઓ લઘુમતી માં છે અને આફ્રિકનોની વધુમતિ છે—અને જ્યારે આ આફ્રિકનો હડતાળની માંગણીને પૂરો ટેકો નહિ આપે ત્યારે એક ચોટા પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થાય છે.

મૂખ્ય પ્રશ્ન એ છે:—આ જે માંગણી થઈ તેની વ્યુહ-રચના શું સંબંધ હતી? બીજું એ કે શું લોકો, જે નેતાઓ ‘લુગર્લમાં’ ગયા તેની હાકલને સંપૂર્ણ ટેકો આપશે? અને ત્રીજું એ કે આમાં સત્યાગ્રહ અને અસહકારની સાથે એનો કેટલો સંબંધ છે? હજાણની સામે લડવાની રીત શું વધુ સ્પષ્ટ અને અસરકારક ન હોવી જોઈએ? એક પ્રશ્ન પહેલાં લઈ તેની તાલીમ લોકોને આપી પછી સરકારને જણાવી, લડત ચલાવવી એ શું યોગ્ય નથી? આ હાકલના ખીજની ઉત્પત્તિ એક વરસ ઉપર થયેલા બનાવોના પરિણામમાંથી ઉદ્ભવી છે. તે વખતે જે હિંસાના બનાવો બન્યાં તે યુનેશ્કોના ના લાભની દ્રષ્ટિથી થયાં હતાં. પરંતુ આ વખતની હડતાળ સાબીત કરી બતાવે છે કે બીન-ગોરાઓ અહિંસક લડતમાં માને છે, અને આ દક્ષિણ આફ્રિકામાં યોગ્ય જગ્યા મેળવવા માટે તે અહિંસાનેજ આશ્રય લેશે. હવે એવો વખત આવ્યો છે કે બધા બીન-ગોરા નેતાઓ સત્યાગ્રહ—લડતની યોજના બરાબર સમજે. આ માટે થોરોનો દાખલો મોબુદ છે; ટોલરોઈઈનું તત્વ શાન મોબુદ છે—અને એ ઉપરાંત ગાંધીજીની લડતનો ચિતાર પણ મોબુદ છે, આ માટે બેઠકે તે સાહિત્ય મોબુદ છે; એનો ઉપયોગ બીન-ગોરા નેતાઓ કરે અને તાલીમ પામે એ ખાસ જરૂરી છે.

વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીની મહત્ત્વીય ભારતનું નવસર્જન કરીએ : શ્રી નહેરૂ

વૃદ્ધ પ્રધાન શ્રી નહેરૂએ અહીં પરકવાસલા ખાતે નેશનલ ડિવેન્સ એકેડેમીના કેરોને સંબોધતા બજાવું હતું કે ભારતે આધુનિક વિચારોને પ્રોત્સાહન મને અપનાવવા બેઠકે અને વિજ્ઞાન તથા ટેકનોલોજીનો લાભ ઉઠાવી તેના સેકાઓ જુના પ્રશ્નો ઝડપથી ઉઠેલી સર્વોચ્ચ વિકાસ સાધવો જોઈએ.

શ્રી નહેરૂએ કહ્યું કે ભારતના લોકો જે નકારાત્મક રાજવાદને ક્ષમાવી દેવા જોઈએ. કારણ કે એ સંકીર્ણતા, સાંપ્રદાયિકતા અને સંકુચિત દષ્ટિનો જ મંદાતા છે. વડાપ્રધાને કેરોને ઉદાર હૃદયથી રાજવાદ અપનાવવાનો અભિપ્રાય કરી કહ્યું કે એવો વિચાર હૃદયનો રાજવાદ જ હજુ સુધી અધિકારી વિચારસરણી પર વિભવ મેળવશે અને એને એમ લાગશે કે તેઓ એક જ દેશના વારસી છે.

વડા પ્રધાન વિમાની મથકથી એટલર વિમાનમાં એકેડેમી ખાતે આવી પહોંચતાં એકેડેમીના કમાન્ડન્ટ રીઅર એડમીરલ સેમસને તેમનો સત્કાર કર્યો હતો. વડા પ્રધાનની સાથે રાખપાલ શ્રી શ્રીપ્રકાશ અને મુખ્ય પ્રધાન શ્રી વામ પી. ચવાણ પણ આવ્યા હતા.

વડા પ્રધાને કહ્યું કે વિશ્વ ઝડપથી પરિવર્તિત રહ્યું છે. ભારત જે પરિવર્તિત પરિસ્થિતિ સાથે કેટલી ઝડપે તાબ મેળવી શકે એનો આધાર એની પ્રગતિ ના શક્તિ પર રહેલો છે. પ્રગતિના શુભોનો આધાર એક સાથે મળી કામ કરવાની શક્તિ પર રહેલો છે. એ શક્તિ ત્યારે જ પોલે કે જ્યારે લોકો આપસઆપસના સુલભ અવકાશો ઊઠી

તેમની શક્તિનો નિરર્થક ભય થતો અટકાવે.

શ્રી નહેરૂએ કહ્યું કે જેટલું મુખ્ય અને અવકાશ યુગના આ બનાવોમાં રાજવાદ મદદ યુક્તી. ખનતો ભય છે આઝાદીની લડતો માટે પ્રેરણા આપનાર રાજવાદ એક મોટી શક્તિ છે પરંતુ આ જેટલું મુખ્ય હવે રાષ્ટ્રીય સરહદો પ્રતિકૂળ બનવા માંડી છે.

ભારતે ઇતિહાસનો યોધપાઠ હારેલા યાદ રાખવાનો છે. ભૂતકાળમાં આંતરિક કલહો ભારતને નબળું પાડ્યું હતું. એ કલહ કરી પાછી ન ચામ તે માટે સાવધ રહેવાનું છે.

ઇતિહાસનો બીજો યોધપાઠ એ યાદ રાખવાનો છે કે જે દેશ આધુનિક વિચારોને અપનાવે છે તે શક્તિશાળી બને છે. જે દેશ પાસે આધુનિક શસ્ત્રો હોય છે તેને જ વિભવ શરૂ છે. આધુનિક ધુનીયા વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીનો છે અને ભારતે તેને અપનાવવું જોઈએ છે. ભારત પશ્ચિમનું આધુનિક અનુકરણ ન કરે પરંતુ વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીની મહત્ત્વીય તેવું પોતાનું આમનું વ્યક્તિત્વ ગુમાવ્યા વિના નવા સમાજનું સર્જન કરે.

પોર્ટુગલ સમક્ષ અમેરીકાની ઉમદા ઓફર

આફ્રિકામાંના પોતાનાં સંરચાનોને આઝાદી આપવાની નીતિ અત્યારે કરવા બતાં પોર્ટુગલને જે કંઈ આર્થિક ખાષ પડે તે પુરી આપવામાં તેને સહાય કરવાની અમેરીકાએ ઓફર કરી છે, એમ સામાન્ય રીતે આધાર જીત બેખાતા સાધનો જણાવે છે.

આ ઓફર થોડા સપ્તાહ પહેલાં લીસબન ખાતે મોક્ષવામાં આવેલાં ધાંધા પત્રમાં કરવામાં આવી છે. આ પત્રમાં અમેરીકા યુને. આતે થનારી એજોલોના પ્રશ્નની ચર્ચા વિચારણાને શા માટે ટેકો આપવા ચાહે છે તેનો પ્રશ્ન કરવામાં આવ્યો છે.

એમ જણાવવામાં આવે છે કે સંરચાનિક નીતિમાં ફેરફાર કરવા બતાં પોર્ટુગલને જે કંઈ ખાષ સહેવી પડે તે માટે આંતરરાષ્ટ્રીય સહકાર પંચ જેવા તંત્રો દ્વારા આર્થિક સહાય

આપીને બહો આપવાનો અમેરીકા પ્રયત્ન કરશે.

અમેરીકાનું વલણ એવું હોવાનું જણાવવા મળે છે કે પોર્ટુગલ તેના આફ્રિકાનાં સંરચાનો પર આર્થિક રીતે અનલભન રાખે છે એ અમેરીકા સારી રીતે જાણે છે છતાં હાલની પરિસ્થિતિ વધારે સમય ચાલુ રાખી સહાય એમ છે એમ તે માનવું નથી.

અમેરીકા માને છે કે એજોલા અને મોઝામ્બીકમાં રહેટક પરિસ્થિતિ નિર્માણ થવાની શક્યતા છે અને પાકી ના આફ્રિકા પર તેના અતિ અંબાર પ્રત્યાષાનો પડે એમ છે.

આમ છતાં કેનેડી તંત્રે પોર્ટુગીઝ સરકારને ખાતરી આપી છે કે તંત્ર તેને સહય તમામ રીતે સહાય કરવા અને બને તો ફેરવલ અંગેના જે કંઈ બોલ પડે તે ઉઠાવી લેવા ચાહે છે.

જઠાજ ઉદ્યોગને ખીલવવાનો પ્રયત્ન

મુખ્ય: ભારતીય રાષ્ટ્રીય જઠાજ આસિઠ મંડળની વાર્ષિક આધારણ સભાનું ઉદ્ઘાટન કરતાં કેન્દ્રના નાજી પ્રધાન શ્રી મોરારજી દેસાઈએ જણાવ્યું કે જઠાજ ઉદ્યોગના મહત્વનો સરકારે સ્વીકાર કર્યો છે અને એ ઉદ્યોગને ખીલવવા માટેની સહાય કરવામાં એ અને તેટલું મધું કરી રહી છે.

જઠાજ માલિગાને સમજવું એટલે કે જઠાજ ઉદ્યોગ રાષ્ટ્રના હિત માટે એવા આપે એમાં જ ઉદ્યોગને સરકારી સહાયતા આપવાનું ઓચિંત રહેલું છે, તેથી દેશના વિદ્યાળ હિતોની એવા કરવા માટે જનતું મધું કરવું જ જઠાજ માલિગાની પ્રથમ દરજ્જા છે.

મુખ્યમંત્રી આપેલ વાઈસ નામની નવી ભારતીય જઠાજ વાઈસને સંપૂર્ણ રોજગારના સમય દરમિયાન પણ તે એળવી શકી નથી એટલા જઠાજ

કરવાની સમવહ આપવામાં આવી છે. સરકાર તો ભારતના જઠાજ ઉદ્યોગને સહાય કરવા માટે છે પરંતુ જઠાજ માલિગા એવી વૃત્તિ ન રાખવી એટલે કે સરકાર તેમની ડયા પર છે તેથી સરકાર પાસે તેમની માલિગામત્રી સહ જવા-માટે અન્ય જઠાજ કંપની-ઓનો આહારો સીધા સિવાય બીજો આશરો નથી.

આનો એક સંગીન દાખલો આપું. સરકારને બમ્બેથી ખરીદેલા ચોખા ભારતમાં લાવવા માટે નવી જઠાજ કંપનીને જણાવવું પડ્યું હતું. (નવી આપેલ સહાય-સે હાસના દરે લંબ-અમ એ લાખ ટન બમ્બે ચોખા પહેલ-ચાલવાનો ભારત સરકાર સાથે ઠાન્ટાકટ

કર્ચો હતો, એ કે અન્ય કંપનીઓને તે ચોખા એવું નથી એમ જણાવ્યું હતું.)

ઠાલકાની ડેરેટરી સંબંધમાં શ્રી દેસાઈએ કહ્યું કે જો જઠાજ માલિગા વાર્તવિક દર્શિર્ણીક પ્રદષ્ટ કરે તો દર વર્ષે વધારાનો દસ લાખ ટન ઠાલકો શા માટે જળવી રાખી ન શકાય તેનું કાંઈ કારણ હું જ્ઞેતો નથી. આમ છતાં નીચા દરે સોરાષ્ટ્રમાં ઠાલકો વધ જવા માટે જઠાજ કાં. ઓએ સંમતિ આપી તે બદલ તેમને હું ધન્યવાદ આપું છું.

આનાજની ડેરેટરી ભારતના જઠાજે પુરતીજ રાખવામાં સરકારને ખરેખર રસ છે પરંતુ આ વેપારમાં વિદેશી જઠાજને જામ લે તેના પર નિબંધન નહિ મુકવા માટે સરકાર નૈતિક રીતે ખંધાયેલી છે.

અફઘાનોની જમાવટ સામે પાકીસ્તાનની ચેતવણી

કુરાંચી: પ્રમુખ એયુબખાને અધી ચેતવણી આપી હતી કે જો અફઘાન દેશો પાકીસ્તાનની સરહદને ભંગ કરશે તો પાકીસ્તાન તે સામે સખ્ત પગલાં બરશે. તેમજે ખીરપુર પત્રકારો સમસ જણાવ્યું હતું કે બલોચાની સામે પશ્ચિમી સાત અફઘાન ટુકડીઓની જમાવટ કરાઈ છે.

વેશાવરના અખખારોમાં પ્રગટ થયેલા અફઘાલોમાં એયુબખાને એવું કહેતાં જણાવવા છે કે મારી સરકારને અફઘાન આસિતિયાઓની, તાપકલાઓની ના પ્રદેશમાંની ક્ષિલયાઓને તેમજ તાન્જેતરમાં વેશાવર પ્રદેશમાં ત્રાસવાદી ઓએ તેમજ તોહાનીઓએ કરેલા ધાકાઓની પથુ સંપૂર્ણ જાણ છે.

પ્રમુખ એયુબખાને આવાં બાંન-રોડિયા તત્વો પર જખતો બેસાડવા પોલીસ અને વહીવટી તંત્રને મદદ કરવાનો મોઢોને અતુરોધ કર્યો હતો.

અફઘાનોએ બાજેર નજીક લશ્કરી જમાવટ કેમ કરી છે એવું પુણતાં પ્રમુખે જણાવ્યું હતું કે મયા સપ્ટેમ્બર માં બાજેર ખાતે વશાવર તાપકલાઓ એને હાયે સખત પરાજય પામ્યા બાદ અફઘાન દેશો અને આસિતિયાઓની યથ રહેલી બારે નાલેશીથી તેમનું નૈતિક બળ જળવી રાખવાનો આ મોજ પ્રયાસ છે.

અફઘાનીસ્તાને પુરતુભાવીઓ માટે અજમ રાજ્યની મામણી કરતાં અફઘાનીસ્તાન અને પાકીસ્તાન વચ્ચેના સંબંધો તેર તેર વર્ષેથી કથળેલા છે આ મામણી સ્વીકારાય તો પાકીસ્તાનની સરહદ કુરાજન સીમા સુધી પાછળ ખસી જાય.

અમ્નપુર્ણા પર વિજય

નવી દિલ્લી: ભારતીય આરોહકોએ ૨૪૮૫૮ ફુટ ઉંચા અમ્નપુર્ણા નં. ૩ શિખર પર પહોંચવામાં સફળતા મેળવી છે. અમ્નપુર્ણા જીમના શિખરોમાં અસાર સુધી અજીત રહેલા આ શિખર પર આરોહક ટુકડીના બે સભ્યો અને એક શેરપાંચી પહેાંચી જઈ વિજય મેળવ્યો છે. આ આરોહણ ભારતીય નૌકાદળના એક અધિકારી ઇન્ડ્રકટ્ટર લેક. એસ. કોહલીની આગેવાની હેઠળ ની ટુકડીએ હાથ ધર્યું હતું. આ વિજેતાઓ તા. ૬થી મેને શનિવારે સાંજે શિખર પર પહેાંચ્યા અપા હતા. વિજેતા ટુકડીને વડા પ્રધાન શ્રી નહેરુ અને સંરક્ષણ પ્રધાન શ્રી વી. કે. કૃષ્ણમેનને અભિનંદનોને સંદેશો આપેા છે.

કાકુએ સુચવેલ મંત્રી મંડળ

નવી સરકાર રચવા માટેની ચુક-તેજા અને મંત્રણાઓ બાદ કાકુના મોવલી શી. નાલાઓ અવર્નરને નવી સરકારના હસ્તરોની વહેંચણી કરવા નામોની દરખાસ્ત રેક કરી છે તે સુખ્ય:

આફ્રિકનોમાંથી

ગેળવણી અને અવર્નરનેટ ખીજનેશ લીકર તરીકે શી. નાલા
વેપાર ઉદ્યોગ માટે શી. સુલેશી.
વેપર અને હાઉસીંગ માટે શી. ટોવેટ અને હેલ્થ માટે શી. સુલી.

એશીયનોમાંથી

વહક્ષ ખાતા માટે શી. જમીદાર
સુરોપીયનોમાંથી

ખેતીવાડી ખાતા માટે શી. મેકેન્ડી,
લોકલ અવર્નરનેટ માટે શી. હેવલોક,
કુરીકમ, ગેઈમ ફોરેસ્ટરીક એન્ડ શીસ-રીક માટે શી. મેરીઆન

ચાર સરકારી પ્રધાનો

ચીફ સેક્રેટરી સર કુટસ, લીમલ કોફેલ શી. પ્રીશી જ્ઞેન્સ, કાઇનેન્સ શી. કે. મેકેન્ડી, ઇન્ડસ્ટ્રલ સીકેપોરીટી એન્ડ શીફેન્સ શી. રવાન.

હેલ્થમાં આફ્રિકન સભ્ય શી. સુલી જે કાનુના છે તેમનું હજુ ચોક્કસ નથી. હવે નવી સરકાર માટેનો આખરી નિર્ણય અવર્નર કરી નાખશે. તે બાદ પ્રધાનોનાં નામ રાષ્ટ્રીની મંજૂરી માટે ઠોલોનીમલ સેક્રેટરીને મોકલી આપશે અને તે બાદ નવી ધારાસભા મળશે.

પૈસા કમાવા હોય તો કેંગ્રેસને ત્યજ દો

એંગ્લેર: કેંગ્રેસ સરચાનો અને સર-કારને ઉપયોગ કરીને જ્ઞેમી પૈસા મેળવવા મામતા હોય તેઓ કેંગ્રેસ સંચામાંથી નીકળી જઈને અન્ય પૈસા મેળવે એજ બદેતર છે, આવી સાક સાક વાતો કેંગ્રેસ પ્રમુખ શ્રી સંજય રેડ્ડીએ અગ્રેના કેંગ્રેસ કાર્યકરો સમક્ષ કરી હતી.

તેમજે વધુમાં કહ્યું કે કેંગ્રેસ કાર્ય-કરોએ સખમ રહીને આવા મોકોને કેંગ્રેસ સંચામાંથી ધર્ષના કંકરાની જેમ વીણીને ફેંકી દેવા જોઈએ. કેંગ્રેસીઓ લાંબીઆ બની મયા છે એવા અચુક વર્તુલોમાંથી થતા આલેપો નો શ્રી રેડ્ડી ઉલ્લેખ કરી રહ્યા હતા. તેમજે કહ્યું કે ભારતની આઝાદી માટે મોમ આપનારા સુરત કેંગ્રેસ કાર્યકરો સામે આવાં સુત્રો ઉચ્ચારવાનું અનુવિત છે. પૈસા પેદા કરવા માટે થોડાએ કેંગ્રેસને ઉપયોગ કર્યો હશે પરંતુ તેમના પર થોડી રાખીને તેમને વીણી કાઢવાની આપણી દરજ્જા છે. બહેતર છે કે એવા ધનપિપાસુઓ કેંગ્રેસને

હોડીને અન્ય ધન મેળવે.

શ્રી રેડ્ડીએ કહ્યું કે સ્વાર્થને ખાતર મોકો કેંગ્રેસમાં યુસે તેના પર કઈ રીતે ધમ અને અંકુશ રાખવા તેનો મોવલી મંડળ વિચાર કરી રહ્યું છે.

પાછળથી એક બહેર સભામાં પ્રવચન કરતાં શ્રી રેડ્ડીએ યીનાઓ માટે દેશમાં પ્રચાર કરી રહેલા ભારત ના સામ્યવાદીઓને ઉલ્લેખ કર્યો હતો અને કહ્યું કે ભારતના સામ્યવાદીઓને હું પણ નહિ પરંતુ રશિયાના સામ્ય-વાદી પક્ષનું એક તફ નાનું અંગ લેખું છું. ભારતના સામ્યવાદીઓ સામ્યવાદી દેશોની સિદ્ધિના ગ્રુથમાન બાય છે પરંતુ આપણા દેશની સિદ્ધિ માટે હરક સરખો ઉચ્ચારતા નથી.

—દાકા: પૂર્વ પાકીસ્તાનનાં થયેલા વાવઝોગમાં કુલ્લે ૧૩૮ જથુ માપો મયા છે. આ વિસ્તારમાં મોટા પાયા પર રાહત કાર્ય શરૂ કરાયું છે.

વાંચો! જરૂર વાંચો! લાલ જ થશે!

રોહિધું મદરો, જોઈલું મળરો, પગદોહ ટળરો.
હમારે ત્યાં નીચેની ખાખીજ વસ્તુઓ મળે છે.
સ્ત્રીઓ માટે: વેણીઓ, સુંદર રપન્ડ અને ખીજ અનેક ભતની મળરો, રીબનો પથુ મળરો. ગરમ કુલના જરસીક, પુલોવર, કારકીમન, સીંગલેટ, ચડડી, સોલ્સ વિ.
બાળકો માટે: નાચલના બલબાં, ટોપી, બ્લાકેટ, શોલ, સીંચેટ, ચડડી, સોલ્સ, નેપચીન્સ, કુલતોપ, પેડીકેટ, નાઈટસ, ખીબ્બ, ફૂલસ કલોચ, બાપ રપન્ડ વિ.
ટેલક પલરટીક ફલાવર્સ, રપન્ડના જશીકાં, તપીયા, માદી, વિ. વેપાર માટે વાંદી જેવા મળતાં સ્ટેનલેસ રહીલના નાસલો, ઇન્ડેન્ટરો, વિજીબ શા માટે! સારા માલ વેચાઈ જતાં શી વાર!!
હસણાંજ સાલોને: માખરો હેટર્સ (મી) લી.
(બીખાલાઈ ભારતર એન્ડ સાન્સ)
ફો ના: ૮૩૫-૭૭૭૬ — ખહેલે માળે, — પો. ઓ. ૫૨૫૭.
આસ્તર મેનશન્સ — ૪૩ વેરેટ રટીટ, — જોડાનીસખર્જ

પંચાયત મંત્રી તાલીમ વર્ગના ઉદ્ઘાટન પ્રસંગે શ્રી મોરારજીભાઈનું માર્ગદર્શન

પુરુડોલી: પંચાયતથી તો આમો મામો અઘડા વધ્યા છે એ વાત શામક છે. આપણું માનસ અઘડાખોર છે, બામલાનું છે, સ્વભાવ રૂઢ થઈ ગયો છે તે એકના બે થતાં આવડ્યું છે પણ ખેતી એક થતાં નથી આવડ્યું. લોકશાહી રાજ્ય છે. બધા લોકોનું રાજ્ય છે. ગામેગામ એ રીતે ભગ્યત યાવ અને ગામની ભાવના એક યાવ તો પ્રદેશની, દેશની, ભાવના એક થશે. એટલે જ ગ્રામપંચાયતનું મહત્વ છે. ચુંટણીને લીધે અઘડા યાવ છે. પણ દરેક ગામની પંચાયત એકમતીથી ચૂંટાય, લોકો સમજીને એક મતે ચૂંટે તો, ખૂબ ખરચ કરીને પંચાયતની ચૂંટણી ન લડાય, સમજીને બધા ઉભા રહે ને બધા ચૂંટાઈ ભવ એ રીતે કામ કરતા યાવ તો અઘડા દૂર યાવ.

સ્વરાજ્ય આશ્રમ પારડોલીમાં ગ્રામ પંચાયત મંત્રી તાલીમવર્ગના મહાનત્વ ઉદ્ઘાટન કરતાં ભારતના નાણાપ્રધાન શ્રી મોરારજી દેસાઈએ ઉપર મુખ્યમના શબ્દો ઉચ્ચાર્યા હતા.

શ્રી મોરારજી દેસાઈએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે ગ્રામપંચાયતની દિશામાં દેશભરમાં ઠીક ઠીક ઉત્સાહ જાગ્યો છે. ગામે ગામ પંચાયત થઈ છે. ઠાણ ઠેકાણે એ માટેના કાવલ ધધા છે તે પંચાયત ની રચનાનું કામ આમળ યાદે છે. બે ત્રણ વર્ષમાં ગામ પંચાયતો આખા દેશમાં કામ કરતી થઈ જશે.

પુરાણું અંગ

હિંદ માટે ગ્રામ પંચાયત એ ઠાણ નથી જરૂર નથી. આપણી બધરયાતું એ પુરાણું અંગ છે. અંગ્રેજી રાજ્યનું નિમોથ યથું અને એની જડ મળ્યુત ખનતી ગઈ તે સાથે પંચાયતો લીધી પડી અને સંમહન તુટી ગયું અંગ્રેજોને તો એ જોઈતું હતું.

આપણું રાજ્ય એ લોકશાહી રાજ્ય છે એમાં ઉલ્લેખિકરણ અને વિદેન્દ્રીકરણ એમ બે વાતો યાદે છે. મોટા ઉલ્લેખો તું વિદેન્દ્રીકરણ થઈ શકે નહિ. રહીલના નાના નાના કારખાના ઉભા ન કરાય; એ તો ૨૦, ૨૫ કે ૫૦ લાખ ટન પોલાદ માટેનું જ જોઈએ. નાના નાના કારખાના તો ચોંધા પડે.

એ જ રીતે લીજળાનું પણ વિદેન્દ્રીકરણ ન થઈ શકે. દરેક ગામને વિજળી મળે એવા પ્રયત્ન માટે નાની નાની યોજના કરાય. અને એવી ન ની યોજનાઓ ખોટ પેડીને પણ કરવી પડે કારણ કે એથી ધણાને હાણો થતો હોય છે.

ખેતીનું વિદેન્દ્રીકરણ

ખેતીનું વિદેન્દ્રીકરણ થયું. એકેત એની જગીન ભતે ખેડે એ જરૂરી છે. એ ધરમાં ખેતી રહે એ ન યાદે અને સહકારી ખેતી ઘાખલ કરવા ધાયું.

સહકારી ખેતી એ દેન્દ્રીકરણ ન હઈવાય કારણ કે એમાં બધા સાથે મળીને ખેતી કરે છે.

સહકારી ખેતી માટે સૌ રાજ્યુથી થી મળે અને એ ખેતી કરે એ જરૂરી છે. એમાં બળબળરી ન હોય અને ખોટું રરતે એ ન થવી જોઈએ. લોકો જેમ જેમ પચાવી શકે તેમ પ્રયોગો દારા સમજવી અને પ્રચાર કરીને એ કરવું જોઈએ.

સત્તાનું વિદેન્દ્રીકરણ

એ જ રીતે સત્તાનું વિદેન્દ્રીકરણ પણ થવા માંડ્યું. આ લોકશાહી દેશ છે. એમાં રાજશાહી કે ઠાણ પછી પ્રકારની સરખપ્ત્યાર-શાહી નથી. લોકશાહી માણસને વિકાસની પુરતી તક આપે છે. લોકશાહી સિદ્ધ યાવ, એ ક્લેલુલે એ માટે સત્તાનું વિદેન્દ્રીકરણ થવું જોઈએ. એમાંથી કટલીક સત્તા દેન્દ્રીકરણ હોય છે. રક્ષણ વિદેન્દ્રીકરણ ક્યે નહિ યાવ. એ જ રીતે વહેવાર, પોસ્ટ વગેરેમાં વિદેન્દ્રીકરણ થઈ શકે નહિ.

એ જ રીતે પ્રદેશમાં પોલીસ સત્તા દેન્દ્રીકરણમાં છે. ગામડા પુરતું એનું વિદેન્દ્રીકરણ કરી શકાય. ગામડાના રક્ષણ, લાંબા યુનાઓ બાખતમાં પંચાયત ને કામ સોંપી શકાય તો સત્તાને એ ખરાખર ઉપયોગ કરે.

હામરની વસ્તીવાળા ગામેલોહ પંચાયત નાના નાના ગામેથી એક પંચાયત પછી તાલુકા પંચાયત એ બધા પ્રતિનિધિઓ મળે. વિચાર કરે, તેઓ ગામને વિચાર કરે તો જીલ્લાને વિચાર આવે, તો પ્રદેશના રાજ્યને અને પછી દેન્દ્રના રાજ્યને વિચાર આવે અને એ રીતે એકતા ને સંગઠન સધાય.

વિદેન્દ્રીકરણ પાછળનો મુખ્ય હેતુ આ લોકશાહી રાજ્યમાં દરેકને પોતાનો હિસ્સો છે એમ યાવ અને કામો કરવા ની સૌને તાલીમ મળે એ છે.

ધણા કહે છે કે એક રાજ કરે તો દાટકુટ નીકળી ભવ. પણ એક રાજ્ય કરેથી બહુ ઝોળાં લોળોને એમ લાગશે કે એ એનું રાજ્ય છે. ૫૦૦ કે ૧૦૦૦ પ્રતિનિધિઓ એ રાજ્યમાં રસ લેતા યાવ તેથી કંઈ ન વળે. એથી કરોડો લોળોને રસ ન જળે અને લોળોને સંપર્ક ન રહે.

પ્રાદેશિક રાજ્યો છે તો દરેક ગામ ના લોળોને એમાં પોતાનું હિત છે એમ લાગે છે. રથનિક પ્રશ્નો લોળો પંચાયત દારા ઉલે છે.

ગ્રામકે વાતો

ચૂંટણીઓથી અઘડા વધ્યા, પ્રદેશમાં અઘડા, જીલ્લામાં લાગઈ, તાલુકામાં અઘડા અને હવે પંચાયતોથી તાલુકા ના અઘડા ગામે ગામે થશે એવી વાતો યાવ છે, પણ એ શામક છે. ગામડા ના અઘડા સ્પષ્ટિત હોય છે. આવા અઘડા છે તેથી તો ગ્રામ પંચાયતો લેવી એ વિલેય જરૂરતું છે કારણ કે ગામમાં એકતા ને સંમહન રાખવા નો પ્રયાસ યાવ અને એ રીતે કામ યાવ તો સૌ જીલ્લા પ્રદેશ અને દેશની દ્રષ્ટિએ એકતા સાધી શકે. એ માટે આપણે પ્રયત્ન કરવાનો છે. સહકારી કાર્ય થતું નથી, કારણકે એ ભાવના નથી. એ ભાવના નથી એટલે સહકારી કાર્ય ન કરવું એ કેવી વાત? એ જ રીતે અઘડાઓ યાવ છે માટે પંચાયતો જ ન કરવી, ચૂંટણી ન કરવી એ કેમ અને ખરી વાત તો એ છે કે પંચાયતની ચૂંટણી એકમતીથી યાવ એમ કરવું જોઈએ. બધા મળી સમજી ને ઉમેલારો ઉભા રાખે અને એમને એકમતીથી ચૂંટે. એમાં પછી ઘીને વરસે ઘીભ આવે. દેરદાર થતા રહે ને કામ યાવ. કામ કરતા રહીએ તો અઘડાખોર વૃત્તિનો નાશ યાવ.

આવી પંચાયતોમાં પંચો અને સભ્યો કરતાં મંત્રીનું રથાન મહત્વનું છે દેન્દ્ર અને પ્રદેશમાં સભ્યો વગેરે ચર્ચા કરે,

કરાવો કરે, પણ મંત્રીમંડળ જોઈએ નીતિ નકરી કરે અને મંત્રીની એ લાખકાત નકરી કરવા એને તાલીમ અપાય એ જરૂરી છે એજે ગામનાં પ્રશ્નોને કેવી રીતે નીકાલ કરવો જોઈએ. એનું વર્તન કેવું હોવું જોઈએ, એ બધાની તાલીમની જરૂર છે. પંચાયતના મંત્રીએ પંચાયતને વફાદાર રહેવું જોઈએ, એજે એકતા માટે કામ કરવું જોઈએ અને તેજે નિહરતાથી કામ કરવું જોઈએ.

આ અમાઉ શ્રી ઉત્તમચંદ યાદે તાલીમવર્ગનો ઉદ્દેશ સમજાવ્યો હતો. અને શ્રી મોરારજી દેસાઈનું સ્વામત ક્યું હતું.

ભારત સરકારના નાણાપ્રધાન શ્રી મોરારજીભાઈ દેસાઈની હાજરીમાં પારડોલી વિભાગમાં ૨૦ જિલ્લાનાવાળા હોસ્પીટલ બાંધવાની વિચારણા કરવા માં આવી હતી. આ સભામાં એક કારાવ દારા ૧૯૨૦-૨૧માં મહારા માંથીએને એ ઐતિહાસિક આંખાને ૧૦૦ નીચે દેરવણી અને રેચરણા આંખી હતી, તે આંખાના ઝાડવાળી જગીન અને તેની આસપાસની જગીન રૂા ૬૦,૦૦૦માં ખરીદવાનો નિર્ણય લેવાયો હતો. હોસ્પીટલ સાથે સરદાર શ્રી વલ્લભભાઈ પટેલનું નામ જોડવામાં આવ્યું. આ હોસ્પીટલ અંગે કાળો ઉધરાવવા માટે, શ્રી મોરારજી દેસાઈ, કુમારી મણીબેન પટેલ, શ્રી કમ્પાશુલ મહેતા સહિત પારડોલી વિભાગના ૨૬ માણસો ની એક સમીતી નિમવામાં આવી છે. આ સમીતીના મંત્રીપદે શ્રી ઉત્તમચંદ શાહની નિમણૂક કરવામાં આવી છે.

—કડોદ: સરકાર સૌને સવલત આપે છે. આજથી દશ વર્ષ પહેલાં રીઝવે એકતું એકતોમાં થતું ધીરાણુ રૂા. ૭૦ લાખનું હતું તે આજે ૯૬ કરોડ નેટલું થયું છે.

માસ્ટર પ્રધર્સ (મી.) લીમીટેડ

નવ નવનાં નાથલન, રેયમી તેમજ સુતરાઈ કાપડ, સીએ બાબકો અને પુરપો માટે ક્ષતમ નવનાં લુલન જર્સી, પુલોવર, કારડીગનસ અને બચ્ચાઓ માટે—બુટીઝ, બીબ્સ, બ્લેન્ડેડસ, શોલ્સ; નેપકીન્સ વિગેરે.

દરેક નવનાં માલ માટે તપાસ કરવા બહામંજી.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૮૩૫-૬૭૮૬ — યોક્સ ૧૫૪૮.

વિવિધ વિષય

એશીયનની નીમણુંક

મેઈક માર્કેટીંગ બોર્ડના અધ્યક્ષ તે જનરલ મેનેજર હોલર રાજાએ ઉપર ગયા છે તે તેમની જગ્યાએ હવે શ્રી માલદે કામકારી અધ્યક્ષ નિમાયા છે. આમ ટોપ કાલુની બોર્ડના અધ્યક્ષ પદે આવનાર માલદે પ્રથમ એશીયન છે. તેઓ મેઈક માર્કેટીંગ બોર્ડનું અધ્યક્ષપદ ૩ મેથી ચલાવે છે. તેઓ આ બોર્ડ રચાયું ત્યારથી તેના સભ્ય છે. તેઓ ઇન્ટ આફ્રિકન ફેરેશન ઓફ ઇન્ડિયન મરચન્ટ્સ એસોસિએશન ઓફ ઇન્ડિયાના ઉપ-પ્રમુખ છે.

ભારતના એ કિશોરને મિડ-લેક્સ કાઉન્સિલ કાઉન્સિલના

રક્ષણ હેઠળ સુકારો

લંડન : અત્રેના ભારતીય હાઇ-કમીશનના એક ઉચ્ચ અધિકારીને ત્યાં દરરોજ પંદરથી સોળ કલાક સુધી વાસણ માંલવા, રાંધવું વગેરે કામો કરતા હોવાનું જાહેવાતા ૧૪ વર્ષના ભારતીય છોકરાને જીવનાઇલ ઠોટમાં રજૂ કરતાં તેને મીડલેક્સ કાઉન્સિલ કાઉન્સિલના રક્ષણ હેઠળ મૂકવાનું ફરમાન મેટ્રી ક્યુ' હવું. હવેના એક માસ દરમિયાન આ છોકરો કાઉન્સિલ હોમ માં જ હતો.

તેના કેસની આગલી સુનાવણી વખતે ભારત સરકારે આ છોકરાને ભારત પહોંચાડવાનું બાકું આપવા મથક્યું હતું અને સત્તાવાળાઓ છોકરાની માતે સંપર્ક સાધી શકે તે માટે કેમ મુલતવી રહી હતો.

ટાંગાનીકાને યુનેામાં

દાખલ કરવાની માગણી

યુનેાની વાલીપણ સમિતિમાં ઓટન અને ઠોમનવેદ્યના અન્ય દસ દેશોએ એવો દરાવ મુક્યો હતો કે ટાંગાનીકા તા. ૨૫ ડીસેમ્બર ૧૯૬૧ના રોજ સત્તર થવું હોઇ ઓટને ટાંગાનીકા ઉપરનું પોતાનું વાલીપણ તે દીવસે જકાવી લેવું. આ દરાવ વાલીપણ સમિતિએ માન્ય રાખ્યો છે. દરાવમાં વળી એમ પણ માગણી કરવામાં આવી હતી કે તે જ દીવસે ટાંગાનીકાને યુનેામાં પણ સભ્ય તરીકે દાખલ કરવું.

બીન-યુરોપીયન મેયર નીમવાનું માન કેનીયામાં એલ્ડો રેટ આટી ભય છે

બીનયા દાઇસેન્ડના ગોરા સેટલરો ના અન્ય દુર્ગ સમ મનાતા એલ્ડોરેટ મેઈકિંગ બોર્ડને પરિણામે અને બલ્લા-પના પવનના પોતાને એક નવાજ ઇતિહાસ રચાયે એવો છે. એલ્ડોરેટની મ્યુની. કાઉન્સિલના મેયર તરીકે મી. એ. ઇ. પીરા નામના એક એશીયન વેપારીની નીમણુંક થઇ છે. આમ

બીનયામાં પહેલો જ બીન-યુરોપીયન મેયર મેળવવાનું બહુમાન એલ્ડોરેટ આટી મથું છે.

પાકીસ્તાની ઉતારૂ જહાજ

પર ફાટી નીકળેલી આગ

મુંબઈ : પાકીસ્તાની ઉતારૂ જહાજ 'ચાન્સ' પર આમ ફાટી નીકળ્યાનો રેડીયો સંદેશ મુંબઈમાંના ભારત સરકારના બંધારી જહાજ ખાતાને મળ્યો છે. આમ એજન્ટ રૂમમાં ફાટી નીકળી હતી. જહાજ પર ૧૨૦૦ ઉતારૂઓ છે. જહાજ એરેબીયન સમુદ્ર માં કોચીંગો પંદરની નજીક હતું ત્યારે આગ લાગી હોવાની માહિતી મળે છે. એ કલાકમાં જ આગને કાણમાં લેવામાં આવી હતી. જહાજ જહાજ ક્યાં નજીક રહ્યું હતું તે જણાવું નથી.

પાકીસ્તાનમાં બાળકોનાં

અપહરણુ

પશ્ચિમ પાકીસ્તાનમાં બાળકો ઉપાડી જવાનો ઉપદ્રવ હવેના થોડા વખતથી ત્રાસરૂપ બની ગયો છે અને સત્તાવાળાઓએ આ અંગે એ પ્રાંતના કમિશનરો અને ટેપુટી કમિશનરો પાસેથી વિગત અહેવાલ માંગાવ્યા છે, એમ અને મળતા આધારજૂત અહેવાલો અનુસાર માલમ પડે છે.

અપહરણુના કિસ્સાનું પ્રમાણ વધી જવાથી પશ્ચિમ પાકીસ્તાનના મનનરે તાન્તરમાં જાહેર મથું હતું કે બાળકો ના અપહરણુના તમામ કિસ્સાઓની તપાસ ચાલુ હસકરી કામદા નિયમાનુસાર થશે. આ કામદા મુજબ વધુમાં વધુ ૧૪ વર્ષ સુધીની સખત સખ થઈ શકે છે.

આ અહેવાલ જણાવે છે કે કેટલોક વખત અમાઉ એકલા મુલતાન વિભાગ માં જ અપહરણુના તમામ કિસ્સા બન્યા હતા.

ભારતે ગુમાવેલો અતિ પ્રતિભાશાળી યુવાન ઇબનેર

એલ ઇન્ડયા રેડીઓના પ્રોજેક્ટ

અધિકારી શ્રી ડી. રાજમણિકમ્ન હવે રામને કારણે અવસાન થયું છે. તેમની ઉંમર ૪૮ વર્ષની હતી. એઓ અગ્રે ઇબનેર હતા. ભારતમાં પ્રથમ ટેલી-વીઝન રડુડીઓ એમલે જ રચાયેલો. સંશોધક ઇબનેર તરિકે ટોપ પણ પ્રકારના 'પાવર' વિના કામ કરે એવો રેડીઓ શોધી કાઢવાનો પથ એમને ફાળે જાય છે. મેટ્રે બાગે દેશમાં જ બનેલા સરંજામથી તેમણે ટેપરોડોર પણ બનાવ્યું હતું.

મહેસાણામાં કોંગ્રેસની સ્વબંધી બહુમતી

મહેસાણા જિલ્લા લોકલ બોર્ડની ચૂંટણીમાં ૫૮ બેઠકમાંથી કોંગ્રેસને અત્યાર સુધીમાં ૩૫ બેઠકો મળી જતાં કોંગ્રેસને ચોખ્ખી બહુમતી મળી ગઇ છે.

કેન્દ્ર સરકારની મિલકતોનો વેરો

સુધરાઈઓ લઈ શકશે

ભારતમરની સુધરાઈઓની એક મોટી ફરિયાદ હતી કે તેમની જવાબદારીઓ વધતી જાય છે. પરંતુ તે પ્રમાણમાં તેમનાં આવકનાં સાધન વધતાં નથી અને પરિણામે સુધરાઈઓને કામમ આર્થિક મુંઝવણુ નડે છે.

આ મુશીબતમાં કંઈક સહાયજૂત થઈ પડે એવું આવકનું એક સાધન સુધરાઈઓને પ્રાપ્ત થશે એવા અત્યંત આધારજૂત સમાચાર મળ્યા છે. અત્યાર સુધી સુધરાઈઓની દરમાં આવેલી ભારત સરકારની મિલકતો પર વેરો લેવાનો સુધરાઈઓને અધિકાર નહોતો અને પરિણામે ખાસ કરીને મોટાં ચહેરોની સુધરાઈઓને મોટી આવક ગુમાવવી પડતી હતી. ભારત સરકાર ના ધ્યાન પર આ દુષીકત આવી છે અને ભારત સરકારે પોતાની મિલકતો પર વેરો લેવાનો સુધરાઈઓને હક આપ્યો છે. એટલે હવે સુધરાઈઓ ભારત સરકારની માલિકીની મિલકતો નો વેરો લઈ શકશે.

આ ઉપરાંત એવા પણ સમાચાર મળ્યા છે કે સુધરાઈઓને ભારત સરકારની માલિકીની નિર્ભરીતોની મિલકતોને વેરો લેવાનો અધિકાર આપ્યો છે. અત્યાર સુધી આ બે પ્રકારની મિલકતો અંગે સુધરાઈઓને જે અન્યાય થતો હતો તે ભારત સરકારના આ નિર્ણયથી દુર થયો છે અને સુધરાઈનાં સાધનોમાં ઉમેરો થયો છે.

ભારત સરકારના આ નિર્ણયને સિધે મુંબઈ, પુના, અમદાવાદ, દિલ્હી, મદ્રાસ, કલકત્તા જેવી કોષ્ટોરેશનોને લજો લાભ થશે કારણ કે આ નગરોમાં ભારત સરકારની અનેક ગંભીર મિલકતો છે.

ધી સુરત ગુજરાતી વિદ્યા મંડળ-સ્પોર્ટ્સ

ઉપરોક્ત સંસ્થાના આચાર્ય ડેવેળ, સર્વિંગ્સ તેમજ આસપાસ વસતી હાંદી જનતા પોતાની કુરસદનો સદુપયોગ કરી ભારતની રાષ્ટ્રભાષા, ધર્મ તેમજ સંસ્કૃતિનું જ્ઞાન મેળવી શકે એ આચાર્યથી 'વહેરૂ વિદ્યા મંદિર' નામક સંસ્થાની સ્થાપના કરવામાં આવી છે. રાષ્ટ્રભાષા પ્રચાર સમિતિ, (વર્ધા) ડારા સંચાલિત (હાંદી, ગુજરાતી, મરાઠી, તામિલ) ભાષાઓની તેમજ રનાધ્યાય મંડળ (પારસી) ધારા સંચાલિત (વેક, ઉપનિષદ, સંસ્કૃત તેમજ ગીતા) વિષયોની પરીક્ષા વરસમાં બે વાર રાખવામાં આવે છે. જેનો અભ્યાસ ખાનગી પણ કરી શકે છે. જેઓ ઉપરોક્ત સંસ્થા ધારા સંચાલિત વર્ગોમાં દાખલ થવાની ઇચ્છા ધરાવતા હોય તેમને માટે આવાકિયામાં એક વાર સનિવારે બપોર બાદ બે વાગ્યા પછી હાંદી તેમજ ગીતાના વર્ગો ચલાવવાનો નિર્ણય કર્યો છે. વર્ગોમાં દાખલ થવા ઇચ્છનાર યુવક બાઈ બહેન એક માં આજી ગુજરાતી પાંચથી સાત ચોપડીનું જ્ઞાન ધરાવતાં હોવાં જોઈએ

આ ઉપરાંત પુસ્તક, અભ્યાસ, પરીક્ષા, અંગે વધુ વિગત જાણવા માટે મળે યા લખો :

પો. બો. ૧૬૬, રેટલ નં. ૧૬૩, સર્વિંગ્સ, બેકરટન, ડોસવાલ. સર્વિંગ્સ

લી. શ્રી હરકીસનદાસ પરચોલમજ બજાર

વ્યવસ્થાપક

સેલ હિંદી રેકોર્ડો હવે વધુ સસ્તાં

હિંદી ફીલ્મની રેકોર્ડો કેવળ શી. ૫-૦ નંગ.

નાથ ઘર, નેક પાટુન, નવા આઢમી, મી. એકસ, હાતિમ તાઇ.

ઈસ્માઇલ આઝાદ, દોસ્ત મોહમ્મદ, યુસુફ આઝાદ, શેકલાલ અને બીજા બહુશીતા કબાલોના રેકોર્ડો શી. ૪-૦ નંગ.

સી. એ. ડી. ના એલ્ડોરે અને લઇએ છીએ.

નેશનલ રેકોર્ડ કંપની

શોપ ૨, અજમેરી આરકેઇ, એફ ૧૪૧ એ. ગ્રે સ્ટ્રીટ, પો. બો. બોક્સ ૧૫૭૪, - ડરબન ડ્રેન : ૨૧૫૫૮.

રોતા સુકા મરચાં

રતા, સુકા મરચાં અને દાયની પીસેલી મસાલોદાર લાલ મરચાં બજાર આવે હાંમેશા અમારે લાં મળશે, અને ૨૫/- રતલ પોકેટ સુકા લસણુ રતલના ૬ સેન્ટ.

તેમજ લાખા દાખાના આફ્રિકાના જીમ ડગ્લના રા રેન્ડ.

એડર સાથે રેકડા :

Maarmans (Pty.) Ltd.
P. O. Box 26, Phone 128
(Brits, Transvaal.)

સામાજિક અભરો

આપણી સંસ્કૃતિ

લેખિકા : લક્ષ્મીબેન પટેલ, શ્રી ગુજરાતીશાળા, બોક્સનંબર ૧૦૪૬,

૫૦૫ વાંચકો,

આ અંગે કું આપણી સંસ્કૃતિ માટે બે બેલ કહેવા માગું છું. આપણે આપણી માન્યતાને ભારત થી હજારો માઈ દૂર વરમાં છોએ. તે આપણે આપણા બાળકો પાસે કેમ વર્તવું તે બાબતું જાણવું. તેમને હોદી સંસ્કૃતિનું બાન વડીલાએ જ કરાવવું જોઈએ. પણ કેટલાંક એક બાઈ બેનોને પણ ભારત શું છે? કે કેવો છે? તે અજ્ઞ નથી. અને તેનું કારણ એ જ કે હાલના કાલમાં પ્રમાણે ભારતની આવજવ એટલી ઘટી છે. વળી હોદીનું જ્ઞ મેળવી શકેલી બેનો આવી શકતી નથી. માટે આપણા પુર્વજોએ આ પૃથ્વી સંસ્કૃતિ પર પુષ્ટ પુસ્તકો લખ્યાં છે. તે સર્વ બાઈ બેનો વાંચી અને તેને આચારમાં ઉતારી આપણા સંસ્કાર ટકાવી રાખવા મહેનત કરે એવી નમ્રભાવના છે. વધુમાં સાષ્ટ્ર આદિકાંતા વધુ ઘરામાં જોવા મળે છે, કે ગુજરાતી બોલનાર કેાઈ છે જ નથી. તેઓ ક્રકત અંગ્રેજ અને આ-ક્રીકાન્સ બાપા પર જ જ્ઞાતપ્રીત રહે છે. પરદેશમાં આખાં એટલે તે બાપા પૃથ્વી થી પૃથ્વી જરૂરી છે. તેમ આપણું ઘણું કામ તેમની સાથે છે. તેઓ પૃથ્વી તેમની સાથે તે બાપામાં કરી આપણાં ભારતીય બાઈ બેનો અને બાળકો સાથે આપણી જ વાતો કરશે તે બાળકો જરૂર ધ્યાન પર લેશે. દેશ દેશવરના કેટલાયે વીરો કેટલીએ બાપા જો પરિપુષ્ટ રીતે શીખ્યા છે તે આપણે તે ક્રકત આપણી માન્યતાને શીખવવાની છે. બાળકો ક્રમણા વેલા છે. એને જેમ વાળશે તેમ તેઓ વળશે. તેઓને તમે જેવા આચાર શીખવો તેવા તેઓ શીખશે પછી તે બેનો બાળકોની શુદ્ધિ. પહેલાં તે માતાજ તેમને જાણવણી-કાર છે. પાંચ વર્ષ પછી શિક્ષકો તેમાં જામ લે છે. વળી અહીં ગુજરાતીશાળાનું સાધન બધા ભાગોમાં હોતું નથી. તે બેનો ભારતથી જે થોડું ઘણું જ્ઞાન પામી હોય તેણે પોતાના બાળકોને ગુજરાતી લખતાં વાંચતાં અને વધુ બાગે બોલતાં તે શીખવવું જોઈએ. જે આટલું જ કરશે તે આજળ જતાં તે તમારાં બાળકોનાં સંતાનોને કંઈક અંશે જાણશે અને આપણી સંસ્કૃતિ જાણવા શકશે. જેમ અને તેમ આપણાં બાળકો ગુજરાતી બાપા બોલવા મહેનત કરે તે જોવું ખાસ જરૂરી છે. વાંચતાં શીખેલી બેનોએ ગુજરાતી વાચત વધારવું. પુસ્તકો ન હોય તે મેળવવાની મહેનત

કરવી અને આપણાં બાળકો માટે અમુક બેટ આપણી માન્યતા તઈ-વાર કરવી. વળી આપણા વડીલો એ તેમનું જ્ઞાન પુસ્તક પ્રસાદી કરે આપણે માટે તઈવાર કરવું છે. તે તે પ્રસાદી નો લાભ લઈ તેમના સ્વમંર્ય આત્મા ને શાંતી આપવી. અને આપણે આપણા જીવનનું સાથક બાળકોને આપણું કરીને કરવું. બાળકોને વળી એ બિવ-ધ્વની દુનીયાનું પ્રથમ પગથીયું છે. તેમણી આપણે ચુકમા તે બાળકો આપણને જ હોય દેશે કે અમારાં વડીલો એ અમને કંઈ શીખવ્યું ન હતું. કામ માં વખત ન મળે તે શાનીવારને અધી દિવસ અને રવિવારને આખો દિવસ તે વખત મળશે જ. તે તે વખતમાં બાળકોને આપણા દેશની ઐતિહાસિક વાતો કરવી કે સામાજી-મહાભારતની જોળખાણ કરાવવી. લાં દેશના મહાન પુસ્તોની વાતો કરી વખતને સદુપયોગ કરવો. અને દરેક બેનો આટલું કરવા મહેનત કરશે એવી આશા સાથે વિરમું છું.

શ્રી રામકૃષ્ણ પરમ્ હંસ ના ઉપદેશો

૧. હૃદયમાં ભક્તિભાવને ઉદય થાય તે બધા દોષો દૂર થાય છે. ભક્તિ માં સૂર્યાં કિરણ અને ગરમીની પેઠે બાપક શક્તિ હોય છે. એ બીજાએ ના હૃદયમાં સહેલાઈથી પહોંચી ન્ય છે.
૨. જેમ ગુંચવાઈ ગયેલું સુતર કશા કામનું નથી હોતું તે જ રીતે ભક્તિ, શીલ અને ધ્યાન વિના મેળવેલી વિદ્યા પણ ગુંચવાઈ ગયેલી અને નકામી હોય છે. વિનયહીન અને ભક્તિહીન વિદ્યાથી અર્થકાર વધે છે. હૃદયની

એ એટલી બધી જગ્યા રોકી લે છે કે જ્ઞાનને માટે ત્યાં જગ્યા નથી રહેતી.

૩. ભગવાન રામકૃષ્ણ પોતાના એક વિષયને આ પ્રમાણે સમજાવવા લાગ્યા: "હું તારી સાથે જ બેઠો છું. હવે હું જે મારા મોની સાથે એક કપડું આડું કરી લઈ તે વુ મને જોઈ-નહોં. શકે હું દેખાઈ-નહોં પણ રહી જ. તે પહેલાંની જેમ તારી પાસે જ. પરમેશ્વર આપણી સૌની બહુ જ સમીપ છે. આમ છતાં અર્થકાર રૂપી પડકારની આડને લીધે આપણે તેને જોઈ શકતા નથી. આંખની સામેનો મોટો પર્વત સુદાં કપડાના એક નાના ટુકડાથી દેખાતો બંધ થઈ ન્ય છે. અર્થકાર તથા ગર્વ ને આપણે-ન્યાં સુધી દૂર ન કરીએ ત્યાં સુધી પરમેશ્વરનો સાક્ષા-ત્કાર નહોં થઈ શકે." અર્થકાર ને દૂર કરો તે ઈશ્વરનું દર્શન સાધે સાધે થઈ ન્ય છે.

[શ્રી રામકૃષ્ણ ઉપનિષદમાંથી રચુ-આત કરનાર : આર. કે. ખોસ્લા.]

શ્રી ગાંધી ભારત વિદ્યાલય વાર્ષિકોત્સવ

શ્રી ગાંધી ભારત વિદ્યાલય, જોહા-નીસળમનો વાર્ષિકોત્સવ સનિવાર, તા. ૨૦-૫-૧૯૬૧ના રોજ શાળા સમીતી ના પ્રમુખ શ્રી લલુભાઈ પ્રભુરાસ મોહીના અધક્ષપણા હેઠળ જોખર્ના સિટિ હોલમાં સુંદર રીતે ઉજવાયો હતો. આ પ્રસંગે શાળાની ટાઈન-રોડ સ-ખર્ અને ગોલ્ડ સ્ટ્રીટ શાળાના બાળકો તરફથી ધુળનું ઘાંધક, ગોપીચંદ, જુહાના સરદાર, મોટીનું ઝાડ, વગેરે નાટીકાઓ તથા અભિનય ગીતો, અરખા, રાસ, કવાવત, વગેરે સુંદર રીતે રચુ કરવામાં આવ્યા હતા. સીડી હોલ પ્રેક્ષકોની હાજરીથી ભરપૂર હતો. આ પ્રસંગે શાળાનો ચોથા વર્ષનો 'પ્રતિ' અંક પણ પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યો હતો. તેમાં વાર્ષિકોત્સવનો કાપકેમ ઉપરાંત શિક્ષકો તથા વિદ્યાર્થીઓનાં વિવિધ લેખો, કાવ્યો

તથા શાળાનો સંપૂર્ણ દેવાલ રચુ કરવામાં આવ્યો હતો. પ્રતિના વેચાણ માટે ત્રણ-નસીમદાર નંબરોને ધનામ આપવાનું નક્કી કર્યું હતું. તેમાં નંબર ૧૫૧, ૧૨૬ અને ૨૩૬ નંબરે થયા હતા. તેમને અનુક્રમે સુંદર કરવાળો ક્રતરો (૨૩૬) માટીની રંગીન કલાવર ટ્રે અને વાહવાળી માટીની રંગીન કલાવર-ટ્રે આપવામાં આવી છે.

આ પ્રસંગે ગત વાર્ષિક પરીક્ષામાં ધો ૮ અને ૭માં પાસ થનાર વિદ્યાર્થી-ઓને, પ્રમાણપત્રો તથા પહેલા ત્રણ નંબરોને પુસ્તકોનાં ધનામની જાહેરાત કરવામાં આવી હતી. પ્રતિ અંકમાં અનેક ભાઈઓએ જાહેરાત આપી તથા વાલીઓએ પ્રવેશપત્રો લઈ શાળા ને ઉદારહાથે સહાય કરી છે તે બદલ સૌનો આભાર. વ્યકત કરવામાં આવ્યો હતો. જાહેર જનતા શાળાને હાંમેકોં સર્વ પ્રકારની સહાય કરતી રહેશે એવી આશા રાખવામાં આવી છે.

લગ્ન સમાચાર

કિમ્બલી નિવાસી શ્રી નામરબાઈ ડીકાભાઈ સુપુત્રી ચી. જ્યુમતીના શુભ લગ્ન કેપટાઈન નિવાસી શ્રી મીલક બાઈ હાલાભાઈના સુપુત્ર ચી. રામજી બાઈ મીલકભાઈની સાથે કિમ્બલીના સીડી હોલમાં તા. ૧૧-૫-૧૯૬૧ના રોજ થયા હતા તે શુભ પ્રસંગે શ્રી નામર બાઈ ડીકાભાઈએ લગ્ન બેટ તરીકે નીચેની સંસ્થાઓને નીચે સુબજ્ઞી રકમ બેટ આપી હતી.

- બગવા શાળા ફંડ પા. ૨૫-૧૦-૦૦
- જોલપાડ તાલુકા કાંકા વિભામ માધ્ય-મિક શાળા ફંડ પા. ૨૫-૧૦-૦૦
- ઈન્ડિયન જોપીનીયન પા. ૧-૧-૦૦
- તા. ૭-૫-૬૧ રવિવારે પ્રિટોરીયા ના રહેવાસી શ્રી બાણુભાઈ દ્યાગળના પુત્ર ચી. હિરાલાલના લગ્ન નીટમેન્ડ નિવાસી લલુભાઈ રામભાઈ પુત્રી ચી. જ્યુમતી સાથે થયા હતા. આ પ્રસંગે શ્રી બાણુભાઈ તરફથી નીચેની સંસ્થા ઝોને બેટ આપવામાં આવી છે.
- શ્રી પ્રિટોરીયા ડિવિડ સેવા સમાજ પા. ૨-૨-૦૦
- શ્રી પ્રિટોરીયા સમાજ ગુજરાતી શાળા પા. ૧-૧-૦૦
- શ્રી પ્રિટોરીયા મરચીમન ટેમ્પલ પા. ૧-૦-૦૦
- ડીવાઈન લાઈફ સોસાયટી પા. ૧-૧-૦૦
- ઈન્ડિયન જોપીનીયન પા. ૧-૧-૦૦

ખાસ દરખાસ્ત : હિંદની અગરખતી
(વહાણમાં આવેલો તાલે માલ)

કિસમસ અને તવા વરસ માટે આવેલો તાલે માલ અંગે સહઈ જનતા સમક્ષ રચુ કરીએ છીએ.

અગરખતી-કેરમખોડ-પ્લાસ્ટીક, ફેલ્ડરોલ્ડ અને ચાંદીની બંગીડીઓ. નવીન ઘરેણાં અને માથાની ચીલો. ટીકડીઓ, હાથેઓન્ડીસ અને ઝાલવ. ગુરાહીબાદી વાસણો અને ફેન્સી ચુલસ.

ટ્રેડરો અને હોકરો માટે અંગે ખાસ માલ રાખીએ છીએ અને ખાસ ધ્યાન પણ આપીએ છીએ. આપ જ્યારે આવતે વખતે ડરખત આવો. ત્યારે અમારી સુલાકાત હવો.

એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ
ડાઈરેક્ટ ઈમ્પોર્ટ્સ અને હોલસેલ ગરવન્ટ્સ
૧૧૬ ઈવીન સ્ટ્રીટ, — (હુસેન્સ બીલ્ડીંગ) — ફોન ૨૭૭૪૬ — ડરખત.
અમારું માર્કેટ લીસ્ટ મંગાવો.

“બીએનેશની સેલ”
શકિનના મધ્યમાં બે ટુકાન વેચવાની છે
(પોર્ટ શેપસ્ટન મસજી સાથે)
“સુંદર વેપારી જગ્યા : લાખી લીસ સાથે”
Apply: MOOSA BUX,
P. O. Box 42,
PORT SHEPSTONE.

હુંથી વાત

જગૃતિ

શ્રી શિવાભાઈ એચ. પટેલ

‘પ્રભાકર, પ્રભાકર, તું શું કરે છે?’
કામ ધરમાં છે કે નહિ!’ ‘કોણ કોણ
રહે, ખારણું ખોલું છું.’ આ પ્રમાણે
જોલી પ્રભાકરે ખારણું ખોલ્યું, આવો
વિભાકર અત્યારે કેમ? તમારું ખાસ
કામ છે. કામ હોય એટલે અમે
સારે આવવું પડે ડુંને?’ આમ વાતો
કરતા બંને જણાએ બેઠકના આરામમાં
બસા લીધી.

પ્રભાકર યુવાનીના ઉમ્મરે ચડતો
હતો. આદર્શશીલ યુવાન હતો. ઉચ્ચ
શિક્ષણી પામેલ હતો. યુવાનીમાં અનેક
આદર્શ સ્વપ્નોને તે સાકાર સ્વરૂપ
આપવા મનમાં મનોરથના કિલ્લા રચતો
હતો. સમાજના કાવાદાવાઓ તેને
પસંદ ન હતા. ‘સમાજની કુરુદિઓ
તોડવા તે કટિબદ્ધ થયો હતો. તેને
સડા દુર કરવા સંપૂર્ણ જાણ રહેતો
હતો. યુવાની આદર્શોની સીડી છે.

‘પ્રભાકર એક અમલના કામે
આવ્યો છું. મારા જોલને તો હું
ઉપાધીય નહિ ને?’
‘અને યોગ્ય લાગશે તો જરૂર હું
તમારું કામ કરીશ.’
‘યોગ્ય તો છે જ અને તારા લાભ
નું છે. બાકી કામમાં મારે કંઈ લેવા
રેવા નથી.’

વિભાકર પ્રભાકરનો ઘણો નહીકનો
મિત્ર હતો. તેમના ઘણા આદર્શોમાં
સામ્યતા હતી. પણ ડેટલીક બાબતોમાં
વિભાકર પ્રભાકરથી જુદો પડતો. તે
પોતાને વ્યવહારીક (Practical) મનાવતો
હતો. પ્રભાકરના ડેટલીક આદર્શોને તે
આકાશ કુસુમવત્ અણુતો.

‘બાપ વિભાકર, તારે શું કામ છે,
તે તો જોલને? મારા લાભનું કામ
કરી તો હું જોલો ના પાડવાનો હતો?’
‘જો સાંભળ, હરિભાઈ જીવન છે
ને, તેને એક ઓકરી છે.’
‘આ દેશમાં ઘણાએ જીવન અને
ઘણાએ પૈસાદારને ઓકરીએ હોય છે
તેથી શું?’

‘કેમ તારી હવે ઉમર થઈ છે. અને
તેની ઓકરીને પરણી જા.’
‘બાપ પૈસાદારની ઓકરીને પરણવા
હું સા માટે કહે છે?’

‘તું મારી સા મા. પૈસા વિના આ
દુનીયામાં કોઈ કામને પૂછે ખરા!
તેની ઓકરી એક તો દેખાવડી છે.
વળી તેમાં તે પૈસાદારની ઓકરી છે,
એટલે તારું કામ ઉભરી જશે.’

‘જસ બાપ, પૈસા અને દેખાવ જોલે
તેની પાસે હોય. પણ યુવાલ વિનાના
થઈને હું શું કરું? હું મારો મિત્ર ખરો,
પણ મારે મારા જીવનનો મારું પસંદ

કરવાનો છે. મારો સાચો મિત્ર હોય
તો મારો વિચારને અનુરૂપ કોઈ પાત્ર
હોય ત્યારે હું બલામથક કરવા આવજો.
કેવલ રૂપ અને પૈસાની લાલચ આપવા
મહેરબાની કરીને ન આવજો.’

‘પ્રભાકર, લક્ષ્મી ચાંદો કરવા
આવે છે ત્યારે હું તો મો ધોવા જાય
છે. આણું ડેટલાણું તને બીજો બાગ્યે જ
મળશે તું જાણેલો છે. સ્વભાવે સારો
છે. એટલે આ હરિભાઈ એ મારી
સાથે કહેવાવ્યું છે.’

‘વિભાકર, મારો લાભ શેમાં છે તે
હું સારી રીતે સમજું છું. પેલા દસ
પેડીના સાલિક મનભાઈની દીકરીને
નીચેજીને પરણાવી પણ નીચેજીની શી
સ્થિતિ થઈ તે તને ક્યાં ખબર નથી?
તેનું ડેટલું લાચારી જીવન છે? તેને
સસરા તેને ક્યાં રીતે રાખે છે? મારે
જોલમાં સાઈ દેખાય એટલા માટે
વારતહેવારે કુતરાને રોટલો નાખતા
હોય તેમ તેને કંઈક આપે છે? તેની
આંતે પણ પૈસાનું ડેટલું યુમાન છે!
તેની પર મમતા ડેટલી છે? તેનામાં
સમ્યતા ડેટલી છે? તેના મિત્રોને તે
કવી રીતે તિરસ્કારે છે! આ બધું
નીલેશ જાણે છે, સમજે છે. છતાં તે
એક ચબ્દ પણ સિખામણનો તેને કહી
શકતો નથી. આ બધો પૈસાનો
પ્રભાવ કે બીજું?’

‘પ્રભાકર, તને યોગ્ય લાગે તે કર,
વ્યવહાર બનવાથી મુખી થવાય છે.
એટલે જ હું તને કહેવા આવેલો.
તારી વાતમાં તથ્ય છે. ઘણા દાખલા
ઓમાં જેવું બને છે. સાઈ સારે હું તને
દખાણું કરતો નથી.’

‘લક્ષ્મી એકર નથી કે નથી એ સોદો,
પણ પવિત્ર બંધનથી એ એ આત્માનું
જોડાય છે. પવિત્ર અને સંબંધી જીવન
માળવા માટેનું એ સાધન છે. બાપ,
વિભાકર, મારે તો જીવનરથને સાચે
માર્ગે હાંકનાર જીવનસાથી જોઈએ
છીએ-જેવું પાત્ર જોઈએ છીએ. મળશે
તો ઠીક, બાકી આ જીવન સાધનામાં
વિતાવીશ. હું જોતો નથી કે આ
દેશમાં ડેટલાએ લોકોએ પોતાની દીકરી
એ ભારતના યુરુતિયાઓને પરખીટની
લાલચ આપીને પરણાવી, તેમાંથી
ડેટલાં લાભ ફળીભૂત થયાં તે હું નથી
જાણતો! રવાઈ સાઈ ઘણાએ પોતાનું
વ્યકિતત્વ શું નથી ખોડ્યું? ડેટલા સાચાં
મુખી છે? લક્ષ્મીને કહેવાના ડેટલા
બધા તેમાંથી પ્રયત્નો થયા? અને
ડેટલાક લક્ષ્મીને પશુ થયા. આને
હું શું વ્યાવહારિકતા કહે છે? માનસિક
ગુલામી, લાચારીને શું જીવનકહેવાય?

નહિ, નહિ વિભાકર, લાલચને હું વધ
નહિ માઈ. તને ખોડું લાગે તો માર
કરજો.’

પ્રભાકરની મક્કમતાને અને કામ
જેવા નિર્મળ હૃદયને વિભાકર જાણખતો
હતો. પ્રભાકરને લાલચ પિત્રળાઈ
કઈ તેમ ન હતી. તેમજ તેના દિલની
સમ્યાઈને તે સારી રીતે જાણતો હતો.
દિલના ઉડાણમાં આવો મિત્ર મળવાથી
તે પોતાને અહોભાગ્ય માનતો હતો.
પ્રભાકરની પાસે ઘણાં મામાં આવતાં
હતાં. પૈસાની, વસ્તુઓની, દુકાનમાં
વેડીઓમાં શેર આપવાની તેમજ અનેક
પ્રકારની લાલચોથી તે ડગ્યો ન હતો.
આ વિભાકરની લાલચોથી તે ડગ્યો ન
હતો. આ વિભાકર જાણતો હતો.
તેના વિચારોને તે જાણતો હતો, પણ
તે તેને અશક્ય જેવા લાખતા હતા.
જીવનને તે સામાન્ય રીતે સમજતો
હતો જ્યારે પ્રભાકર જીવનને અજીવ
રીતે જોતો હતો.

‘અને તેમાં શું ખોડું લાગે? તારી
ઘણી વાતો સાચી છે. પણ બધી રીતે
સંપૂર્ણ અને હું ધારે છે તેવું પાત્ર
મળવું મુશ્કેલ છે. છતાં તારા પ્રભાવથી
તારા સ્વપ્નોને આકાર અને તેવા પાત્ર
ને હું ન આપી શકું!’

‘વારસામત સંસ્કારોને કેવી રીતે
ખલ્લામાં સુપનો પ્રકાશ માટીના ઢેકા
પર પડવાથી ટેકું જોઈ પ્રકાશવાતું
હતું! આદર્શો કંઈ ઉઠીના મળે છે!
છતાં સંજોગો ને સમય જમ કામને

કાંઈ કે તેમ કોઈને કોઈ અવગુણોએ
કાંઈ દીધું હશે તો તે દુર કરી ચકાખ.
એવું પાત્ર મળશે તો સદર્શ સ્વીકારીશ.’

વિભાકર પોતાના મિત્રની જીલ્લિ પર
વારી ગયો. તેના મનના મનોરથો
ફળશે કે નહિ તેની જોડી કંઈક રાખી
જોલ્યો, ‘પ્રભાકર, ચાલ ત્યારે હું
જઈ છું, તને યોગ્ય લાગે તે કરવું.’
આ તો અને હરિભાઈ તરફથી દખાણ
આવ્યું એટલે મારે તને કહેવા આવવું
પડ્યું.’ વિભાકરે લાંબી વિદાય લીધી.

(અધુરું)

શિક્ષક જોઈએ છે

શ્રી રામકૃષ્ણ સેન્ટર બાળ મંદિર
દારો સંચાલિત યુવરાતી શાળા માટે
યુવરાતીનું તથા હિંદુ ધર્મનું શિક્ષક
આપી શકે જેવા શિક્ષકની જરૂર છે.
લાયકતા તથા પચારની અપેક્ષા સહિત
નીચેના સરનામે અરજ કરો.

સેક્રેટરી (મંત્રી)

શ્રી રામકૃષ્ણ સેન્ટર બાળ મંદિર
પો. ઓ, ખોડકસ રપઈ,
બીરસ.

શુક્રકોષ્ટીન, ધનકમ ટેકસ રીડ-સં,
લાઈસ-સાંબ, રેવન્યુ કવીપર-સ અને
ધનસ્થોર-સ માટે મળો :

આર. વીકુલ

૧૨ બાકલી બાઈકે, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
કોરનર ગાયબોન અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જેહાનીસબખ, ફોન ૩૩-૧૧૫૪.

શુભ પ્રસંગો માટે બેટ!

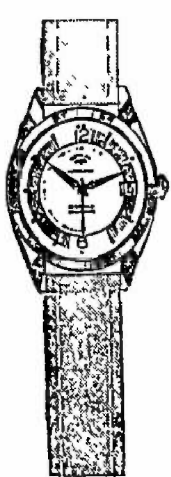
શ્રીઓ અને પુરૂષો માટે

ઘડીયાળ!

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જ્યુલિનાં
ઓટોમેટીક કેલેન્ડર.

- * રોમર
- * રોશરી
- * લેડે
- * રૂસર

વિગેરે દરેકે બાતનાં ઘડીયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોના શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૧૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૧

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જેહાનીસબખ.

સ મા ચાર સંગ્રહ

—સૌરાષ્ટ્રમાં મહત્વનાં શહેરોમાં ટ્રેડિંગ પક્ષ સુટબ્લો લઈશે એમ જાણવા મળે છે. અન્ય પક્ષે પણ ભાંડાં પક્ષ તરીકે સુટબ્લો લઈ શકાય હાં તેમ કરશે અને બાકીના રથોએ જુદા જુદા ઉમેદવારોને ટોળા આપશે.

—ગુજરાત સરકારે રાજ્યમાં નાના ઉલોગોને વીજળીની ખેંચને લીધે સહન કરવું ન પડે એ માટે ભાનનગર, નવસારી, વલ્લભવિલાનગર અને વિજયપુર એમ ચાર રથોએ જેને હબર ડીલોવોટ વિદ્યુતશક્તિ વધારવાનું નક્કી કર્યું છે. આ માટે દરેક રથોએ એક એક હબર ડીલોવોટના ખે સેટ ચૂકારો.

—ગુજરાત રાજ્યમાં સાલુ વર્ષે જ મફત અને ફરજિયાત પ્રાથમિક કેળવણી નો અમલ શરૂ થશે. આ અંગે લોકોમાં જાગૃતિ આણવા આવતા ભે એક માસમાં જ રાજ્યમાં શિક્ષણ સંસ્થાની ઉલવણી થશે જેમાં કેળવણી ડું મહત્વ સમજાવવામાં આવશે.

—કાકુની ઝીવાની શાખાના એક મોવડીએ કહ્યું છે કે જોમે કેન્યાટાના નામના મિલકા કાનુએ વેચ્યા છે, પરંતુ આમાંની કોઈ રકમ જોમે કેન્યાટાને મોકલાઈ નથી.

—મહર્તા: જવાના વિદેશ ખાતાના મુખીએ પ્રમુખ સુકર્ણે હથેરોગના

હુમલાથી પીડાય છે. એ વાતનો ઇન્કાર કર્યો છે.

—વહનીયા: અમેરીકી ઉપ-પ્રમુખ થી જોનેસને જણાવ્યું હતું કે વિશ્વ મરીયાઈના સામાન્ય પ્રશ્ન અંગે પશ્ચિમી રાષ્ટ્રોએ વધુ નિકટ રહી ઠામ કરવા ના માગે શોધવા જોઈએ.

—કેનેવરસ: અમેરીકી નૌકા દળે 'એર' નામનો નવો ઉપગ્રહ સફળતાપૂર્વક છોડ્યો છે, જે નક્કર બળતણ વડે ૧૬૦૦ માઇલના પ્રવાસે જશે.

—સેન્ટ્રલ ન્યાન્સા કાનુ પાર્ટીના સંભળ મી. આર્ગવિન્સ કોટેકનો પાસપોર્ટ લઈ લેવામાં આવ્યો છે. અગાઉ કાનુના વાઇસ પ્રેસીડન્ટ મી. ઝોડીન્સા અને આસી. જનરલ સેક્રેટરી આવવામાં પાસપોર્ટ લઈ લેવામાં આવે હવે કોટેક નો પણ પાસપોર્ટ લઈ લેવાયો છે આ માટે ઇમીગ્રેશન ખાતાએ કોઈ કારણ જણાવ્યું નથી.

—નવી દિલ્હી: ચીનના સામ્યવાદી પક્ષના મુખપત્રસમા "રેડરટાર" અખબારે ચીન વિરુદ્ધ રથીયા, યુગોસ્લાવિયા વગેરે દેશોનાં સામ્યવાદ પ્રત્યેની નીતિ નો ઉલ્લેખ કરી જણાવ્યું છે કે નાચીઝો વાદ રાખે કે જખતમાં હજી ઘણા રાક્ષસો છે કે જેને ખતમ કરતાં થોડો સમય લાગશે. ચીનમાં પણ આપણે મહાન મુશીબતોનો સામનો કરવાનો છે.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

મુરતી જમણના અંગે રેપેસ્કલીટ છોડો.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોરેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અથવા કન્ટ્રાક્ટ લઈશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ (ધી કોનૅર મીકાઈ હાઉસ)

એ અને (વક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના બુધ્ધાપર - ડરબન. ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN

આહુ, લસણ બજાર લાવ, નારીચીળ નં. ૧ શી. ૧-૦ બેગ (નંગ ૧૦૦) શી. ૬૦-૦.

હુકાન દાર માટે બાંધવાના ન્યુઝપેપર બજાર લાવ, બટાટા, હુગરી (હાંલ), સુકા લાલ મરચાં, બુમલા, સુકા ઝીવા (હાલા સોનેરી રંગનો ગોળ, દરેક બતનો મરી મસાલો વિગેરે હમેશાં સ્ટોકમ રાખીએ છે. કપુરી અને મેવલી પાન વગર લાવ, પોસ્ટેલ જુડં. સુરણ, રતાણ, આંબા હબર અને લીલી હબરની મોસમ આહ છે. રોરેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન કોંગોના જોરડરો વપર પુ મ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ લાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LT
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

બુકકીપર, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનવલ એજન્ટ હોસ્તાન અથર ડુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ ટિકિટ બજાર ન માગે મુસાફરી કરવા વિરુદ્ધ અમારી મારફતે મુકામ કરો. હાંદની, આજ, ચોરી, હુલ્લર, અસ્માત, પ્ષેટખાસ, વિગેરેના વીમા હવાઈ આપીએ છોએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, દિસાખના મોપટા હખાવવા રેવન્યુ ઠીવીયર સર્વોક્ષીકેટ કે વેપારના / લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઇમીગ્રેશનને લગ ખાખતોમાં કોઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છોએ. નેશનલ મ્યુન્યુબલ લાઈફ એસોસીએશન એન્ડ જોરુલીયા અને મોકેસા ઇન્ટરનરુનલ ઇંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધ.

Office: 9 Barkly Arcade, 38 Market Street, Phone: 339033, Johannesburg.

Residence: 52 Patidar Mansion, 13 Kort Street, Phone: 330816, Johannesburg.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરુમ સુટ, હાઈનોમરુમ સુટ, વોઈટીબ, હરેસીબ એસ્ટ, સાઈડ વોઈડ જોઈફીસ ટેકેટ, બુક કેસ, ટેબલ, તબન કીંમીયત ભાવે ખરીદી શકેશો. અને પધારી લાભ લેવા સુકરો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન હરેસ્ટર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો રોહ હમેશાં તઈયાર રહે છે. આજ રોહા માવાના પ્રાઈસ ઠીસ્ટ અંખાવો અને વેપાર આગલ વખારો.

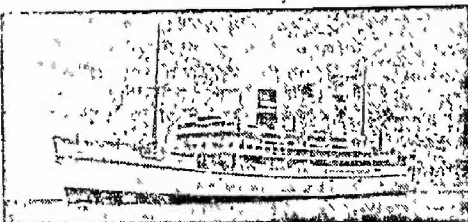
L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG. PHONE 33-4691. BOX 2526.

Printed And Published by Mrs. Sushila Gandhi, International Printing Pr (Phoenix Address: INDIAN OPINION, Private Bag, Durban, Natal

બી-આઇ

મુખ્ય કરાચી અને ઇસ્ટ આફ્રીકાના ઇંદરો વચ્ચે મુસાફરી કરે છે.

સ્વીઝર કંપાલા ફુકમી જીન ૧૯૬૧માં આવશે અને ૧૦મી જીન ૧૯૬૧ના ઉપહરો.

મુખ્ય અથવા કરાચીનું ભાડું.

ખોરાક સાથ

ફર્સ્ટ કલાસ	૫૧. ૧૧૦-૧૫૦-
સેકન્ડ કલાસ	૫૧. ૭૮-૧૦૦-
થર્ડ કલાસ ખોરાક સાથે	૫૧. ૩૬-૧૫૦-
થર્ડ કલાસ ખોરાક વગર	૫૧. ૩૪-૧૦૦-

વધુ માહિતી માટે મળો મા લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ

(પીટી લીમીટેડ.)

૩૮૦ પાઈન સ્ટ્રીટ, —ડરબન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "કુરામત."